

The logo features the word "VITAZ" in a bold, black, sans-serif font. Above the letter "I" is a thick, magenta vertical bar.

VITAZ

STERK IN ZORG

BIJSCHOLING GYNAECOLOGIE

PHILIP VANPARIJS

GYNAECO/ ONCO VITAZ

ENDOMETRIOSE
NIEUWE SCREENING CXCA
STERILISATIE VROUW
ZWANGERSCHAPSDIABETES SCREENING
MENOPAUSE
SOI
PLAATSEN SPIRAAL
(LOK ESTROGEN IN ONCOLOGIE// RSV...)

Endometriose

Klinische symptomen bij diagnose?

Vaginaal onderzoek

Technisch onderzoeken

Eerst medicatie of lapsc?

Nieuw :Ryeqo

KUNNEN KLINISCHE SYMPTOMEN DE AANWEZIGHEID VAN ENDOMETRIOSE VOORSPELLEN?

Het bewijs dat klinische symptomen kunnen voorspellen bij de diagnose van endometriose is beperkt.

De aanwezigheid van meerdere symptomen verhoogt de waarschijnlijkheid van endometriose.

(1 symptoom: OR: 5,0; 95% BI: 4,4 tot 5,7 in vergelijking met
7 symptomen: OR: 84,7; 95% BI: 58,8 tot 121,8) (1).

odds ratio's per symptoom in vergelijking met de controlegroep:

- **abdominale pelviene pijn** 5,2 (95% BI: 4,7 tot 5,7),
- **dysmenorree** 8,1 (95% BI: 7,2 tot 9,3),
- **menorragie** 4,0 (95% BI: 3,5 tot 4,5),
- **subfertiliteit** 8,2 (95% BI: 6,9 tot 9,9),
- **dyspareunie en/of postcoïtale bloeding** 6,8 (95% BI: 5,7 tot 8,2)
- **en urinewegklachten** 1,2 (95% BI: 1,0 tot 1,3).
- **voorgeschiedenis van een ovariële cyste** 7,3 (95% BI: 5,7 tot 9,4),

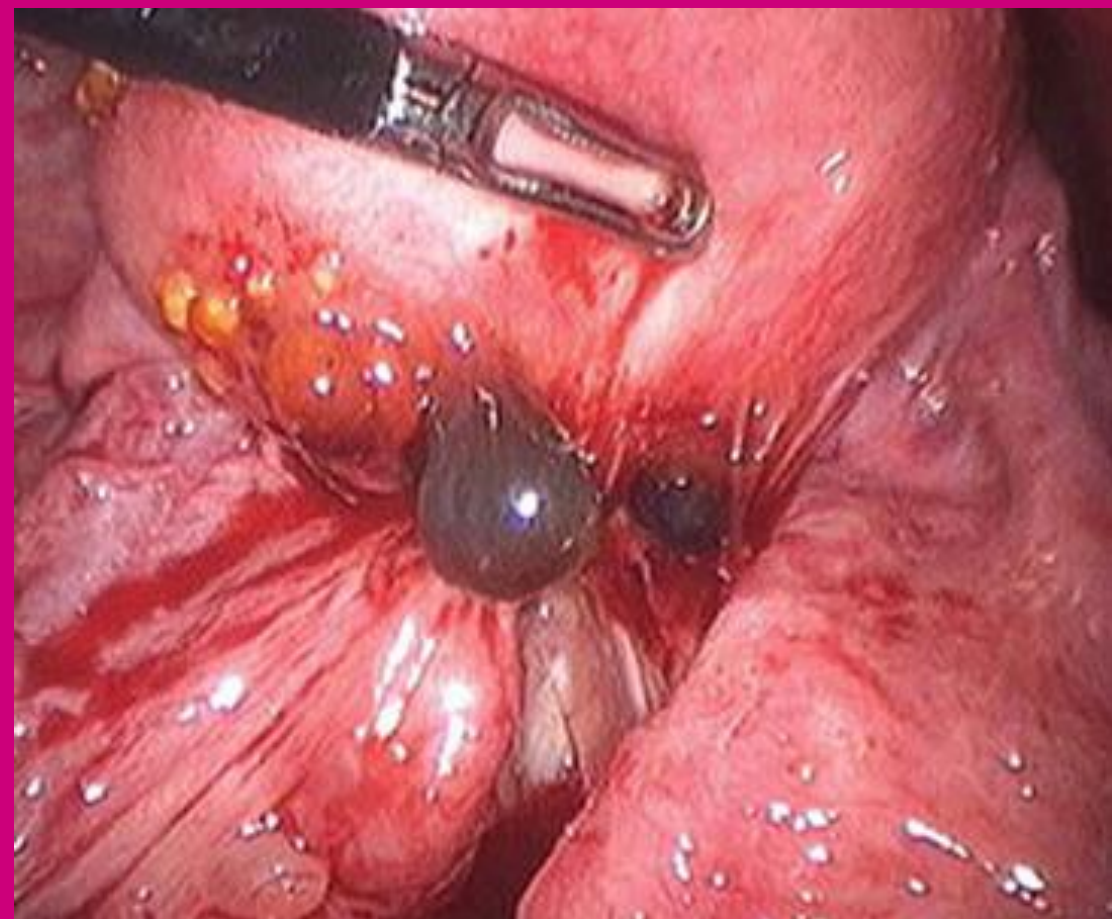
Een prospectieve studie van Forman et al. (1993) liet zien dat alleen ernstige dysmenorroe voorspellend was voor de diagnose van endometriose (RR: 1,7) (9

detectie endometriose: bimanuele onderzoek : vooral met ervaring te maken

- Gevoel van fixatie: ' duwen tegen beton'
- RVF positie (bij speculum CX zeer anterior)
- Knobbel in douglas of SUB

Diagnostische accuraatheid
is laag van klinisch
onderzoek (stijgt zo
permenstrueel)

Technische onderzoeken

Biomarker

- Ca125 ts 30-60 u/l (spec: 93% --sens 52%)
- Speekseltest (MicroRNA's spelen een rol bij de expressie van genen betrokken bij de pathogenese van endometriose, nog validatie nodig)

TV echografie: endometrioma // sliding sign

NMR kan ook

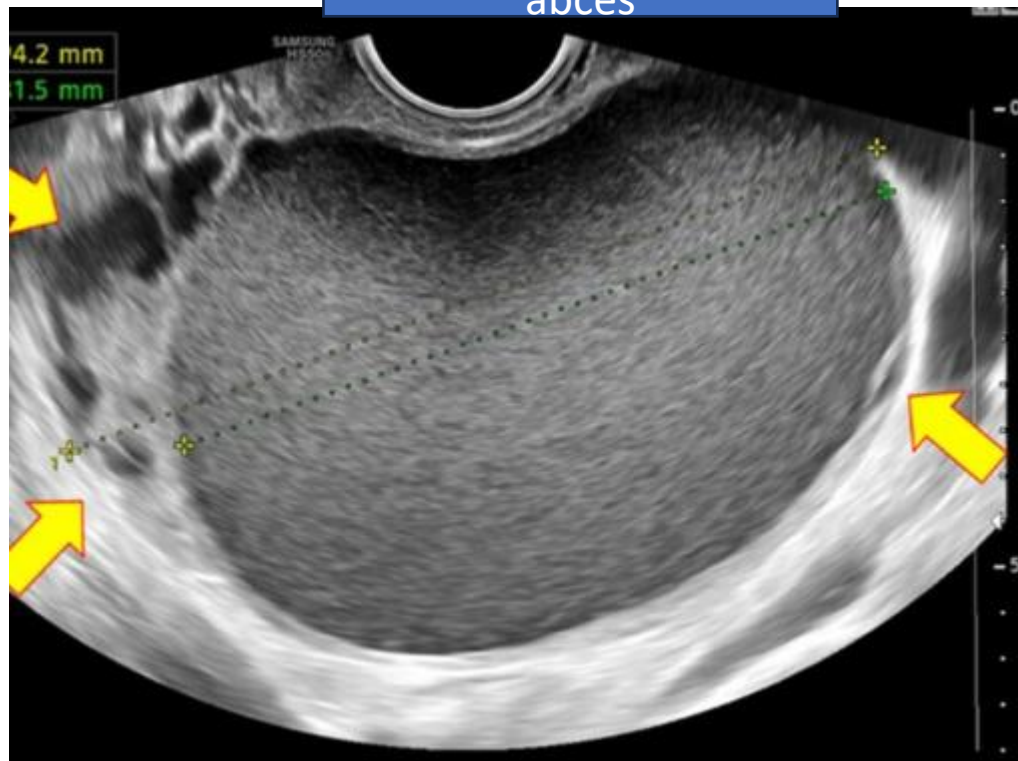
Lapsc superieur voor peritoneal endometriose ivm echo of

NMR

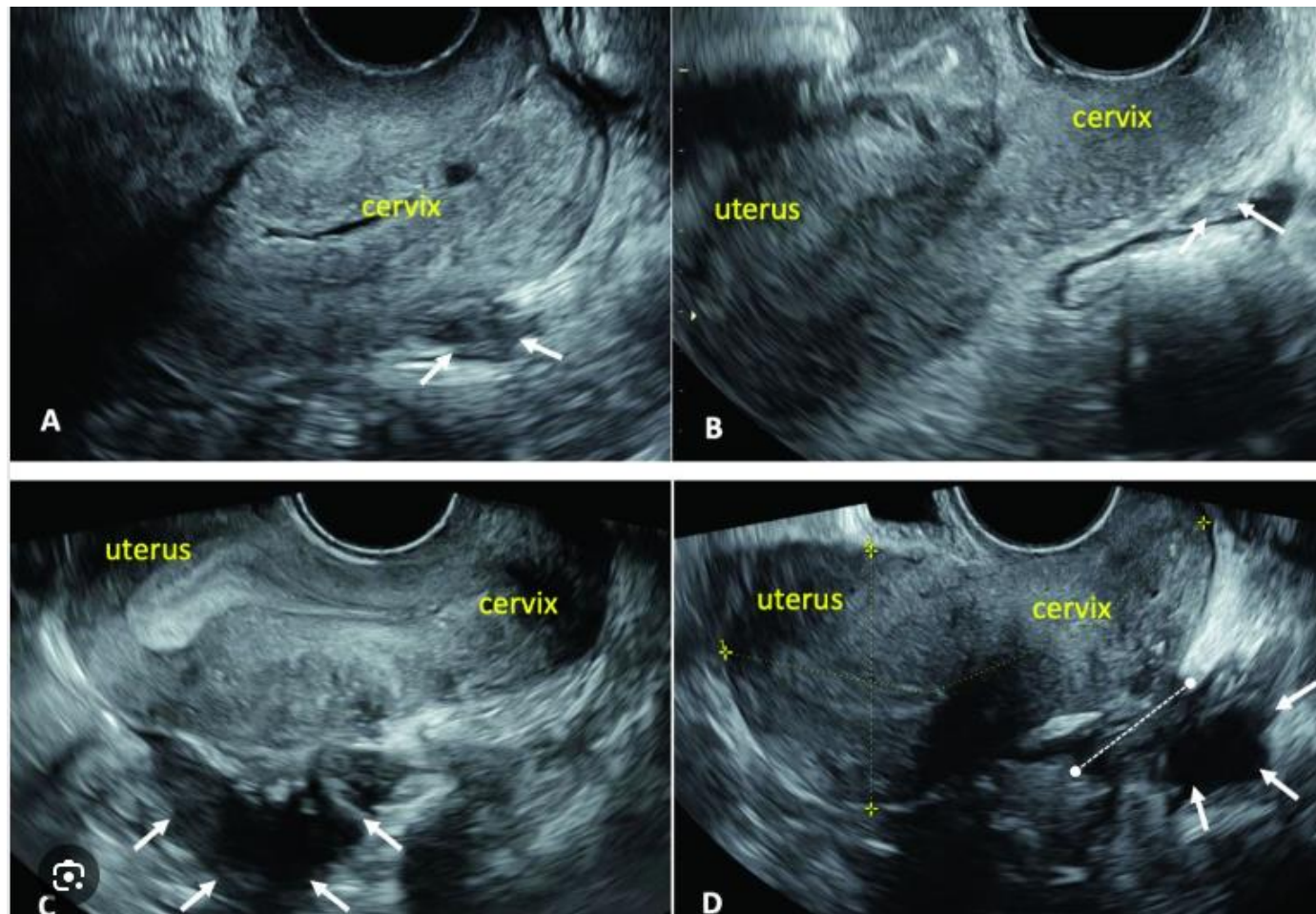
VITAZ

Echografie endometriose

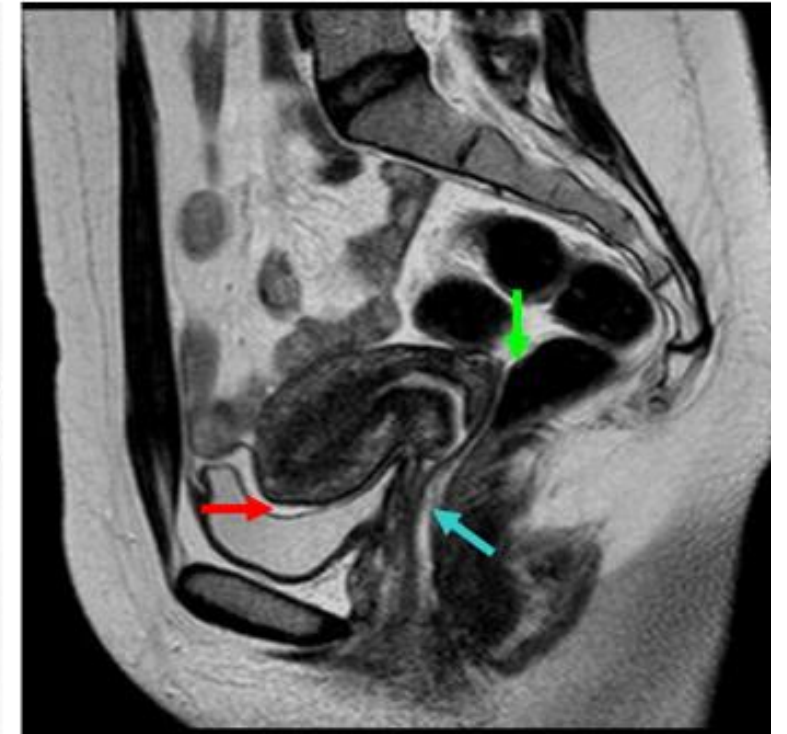
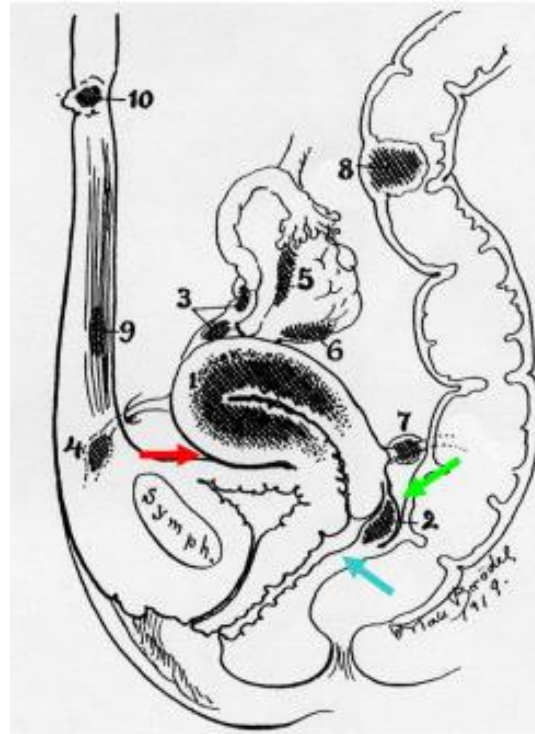
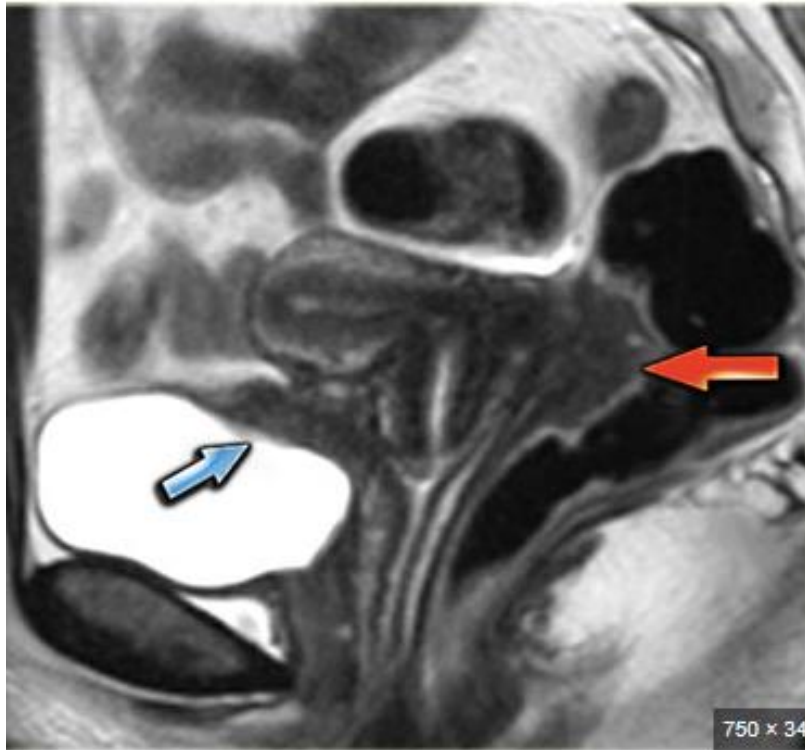
Endometrioma
'matglasaspect' DD
abces

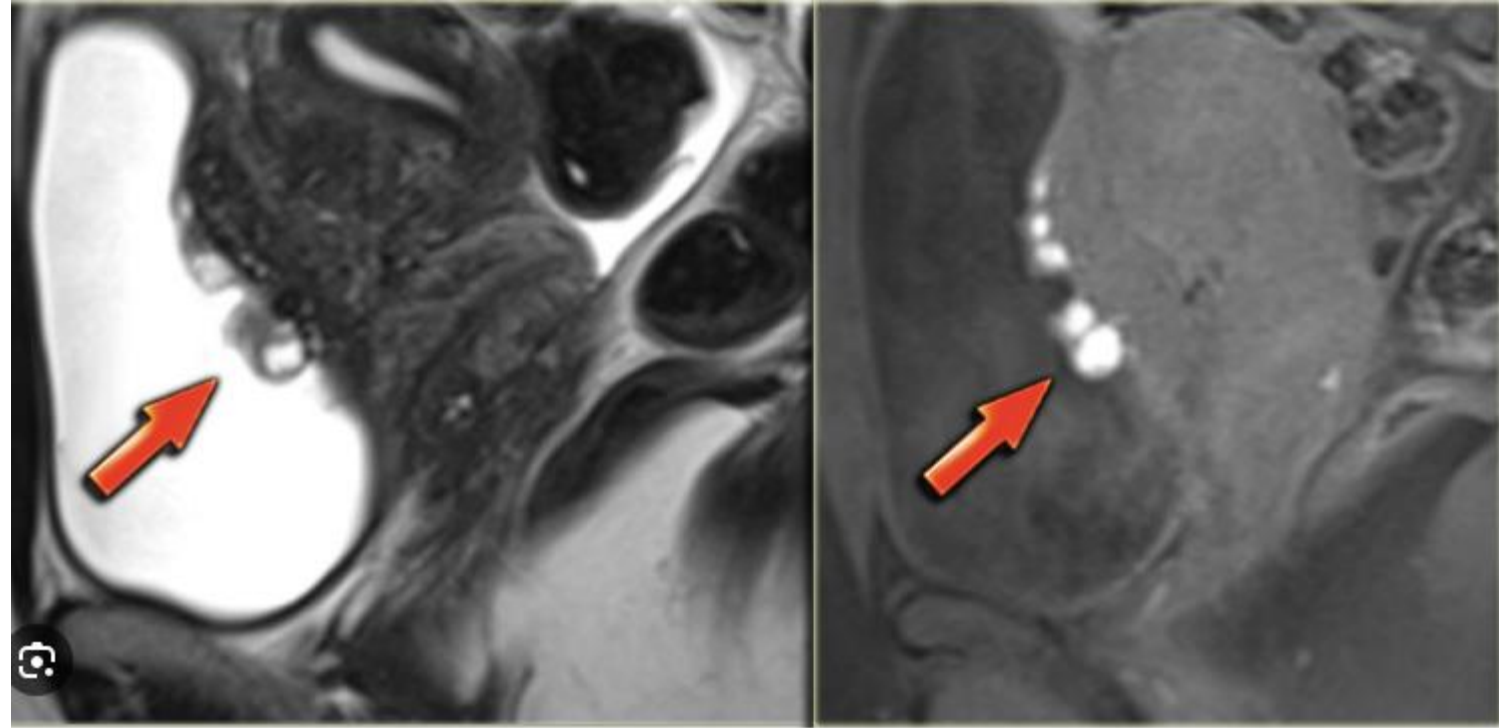
Sliding sign

MRI

Diepe endometriose blaas

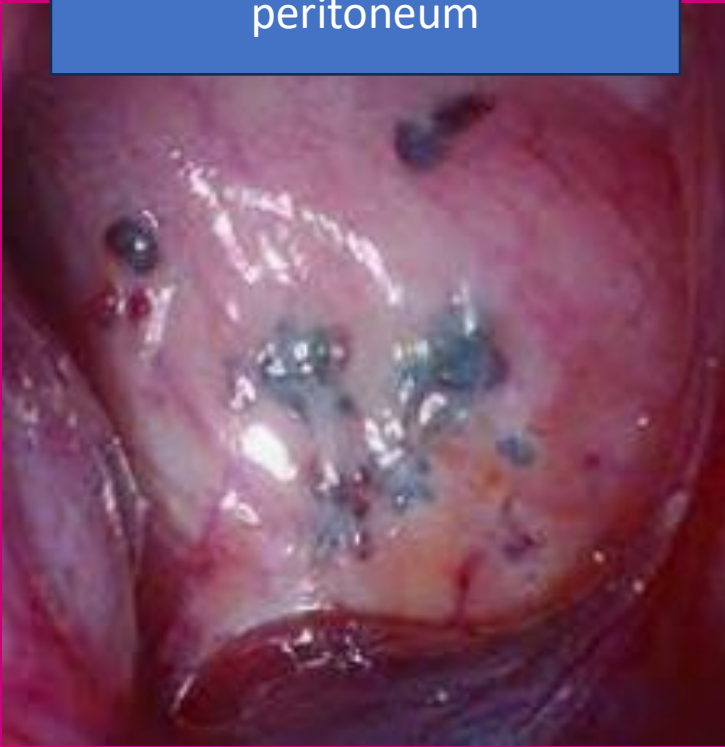

Pijn rond sectiolitteken, iatrogen
endometriose in buikwand !!

laparoscopie

Klassiek onderbuik
peritoneum

Diafragma (permenstrueel
recurrente pneumothorax)

vermoeden van endometriose en een negatieve echografie

kunnen zowel een diagnostische laparoscopie of een empirische behandeling (hormonale contraceptiva of progestagenen) overwogen worden.

Er is geen evidente superioriteit van één van deze benaderingen. De pro's en contra's (risico's, nevenwerkingen...) dienen met de patiënte besproken te worden

- best eerst proeftherapie met POP of doorlopend OAC
- ook negatieve lapsc is een diagnose !!

Endometriose: Ryeqo

40% wordt resistent aan progesteronetherapie

relugolix 40 mg: GnRH antagonist

estradiol 1 mg (zumenon, progynova) norethisteron, acetaat 0,5 mg

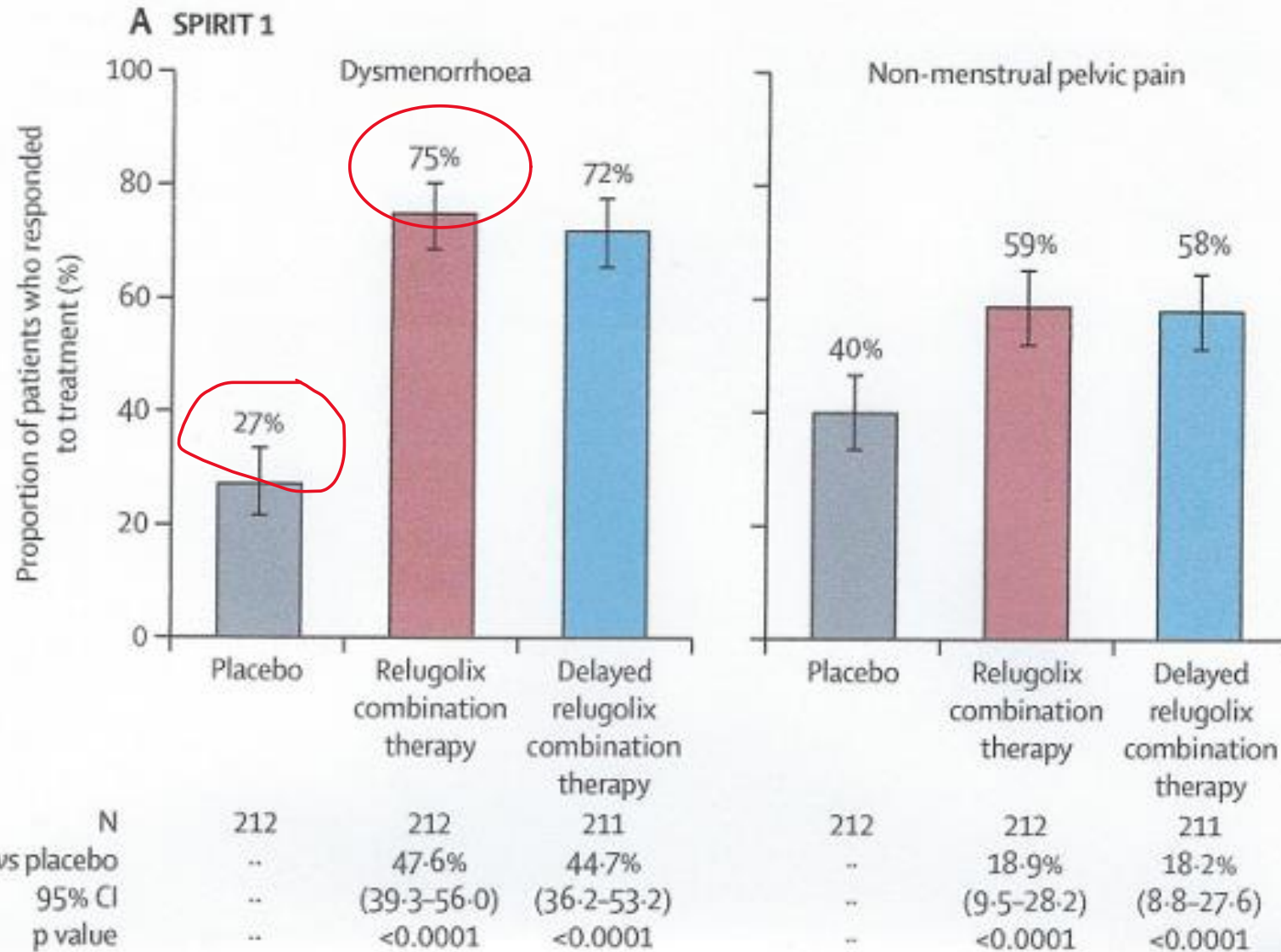
(SAMEN ½ KLIOGEST

Door add back therapie: minder dan 1% botverlies op 2 j en weinig vapers

254 euro/3mnd

1 tabl per dag continu

Reeds goedgekeurd voor R/ myomen

Indicaties reeds menorrhagieën en of pijn MET MYOOM en
doel om vruchtbaarheid en/ of uterus te behouden

Nieuwe indicatie Eose: via adviseur

- Een bevestigde diagnose hebben op basis van beeldvorming (echografie, MRI) en/of laparoscopie.
- Gedurende minstens 12 maanden hormonale therapie hebben ondergaan (met of zonder NSAIDs) voor endometriose en waarbij de behandeling onvoldoende effectief was.
- arts-specialist in gynecologie: voor eerste machteging

Valkuilen nieuwe screening baarmoederhalskanker

Gecorrigeerd naar indicentie nog steeds

2001: 6,63 / 100000

2024: 9,3 / 100000

Nederland primaire HPVscreen sinds 2017

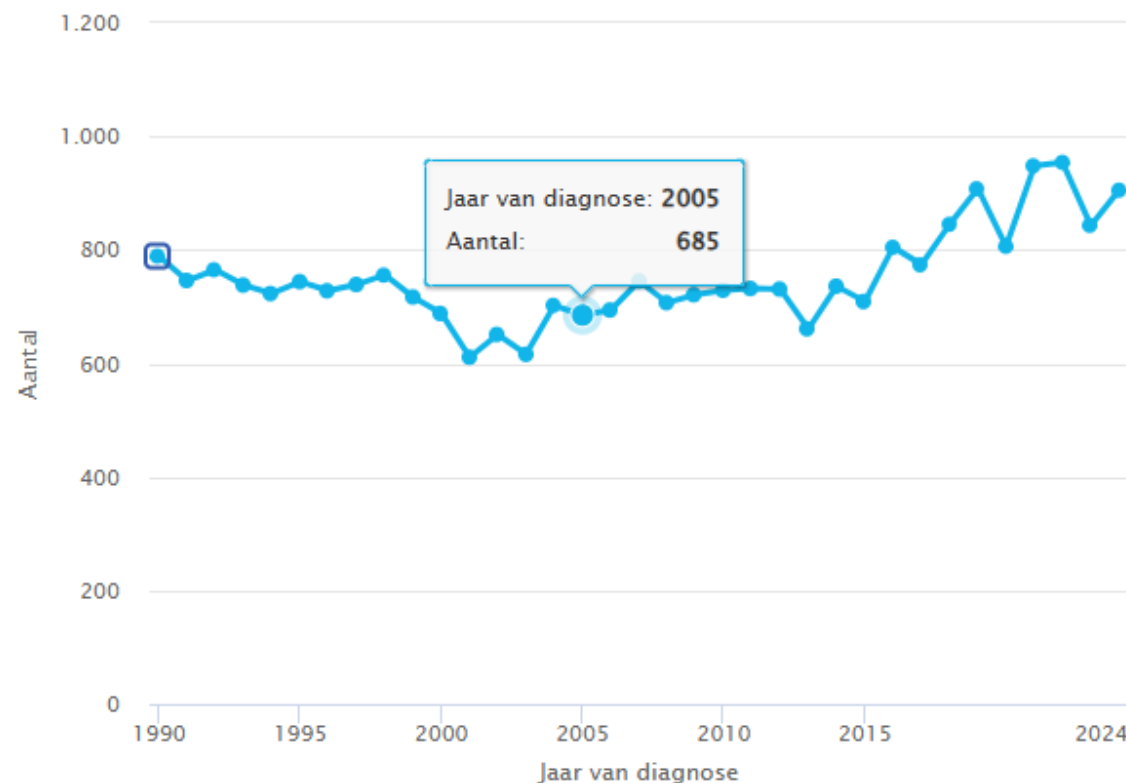
Incidentie 2022 België = 7,2 / 100000

Ts 2018-2022 aantal exact zelfde 640/jaar

Incidentie per jaar, Aantal

Baarmoederhalskanker

Geslacht: Vrouw | Leeftijdsgroep: Totaal | Regio: Nederland | Stadium: Totaal

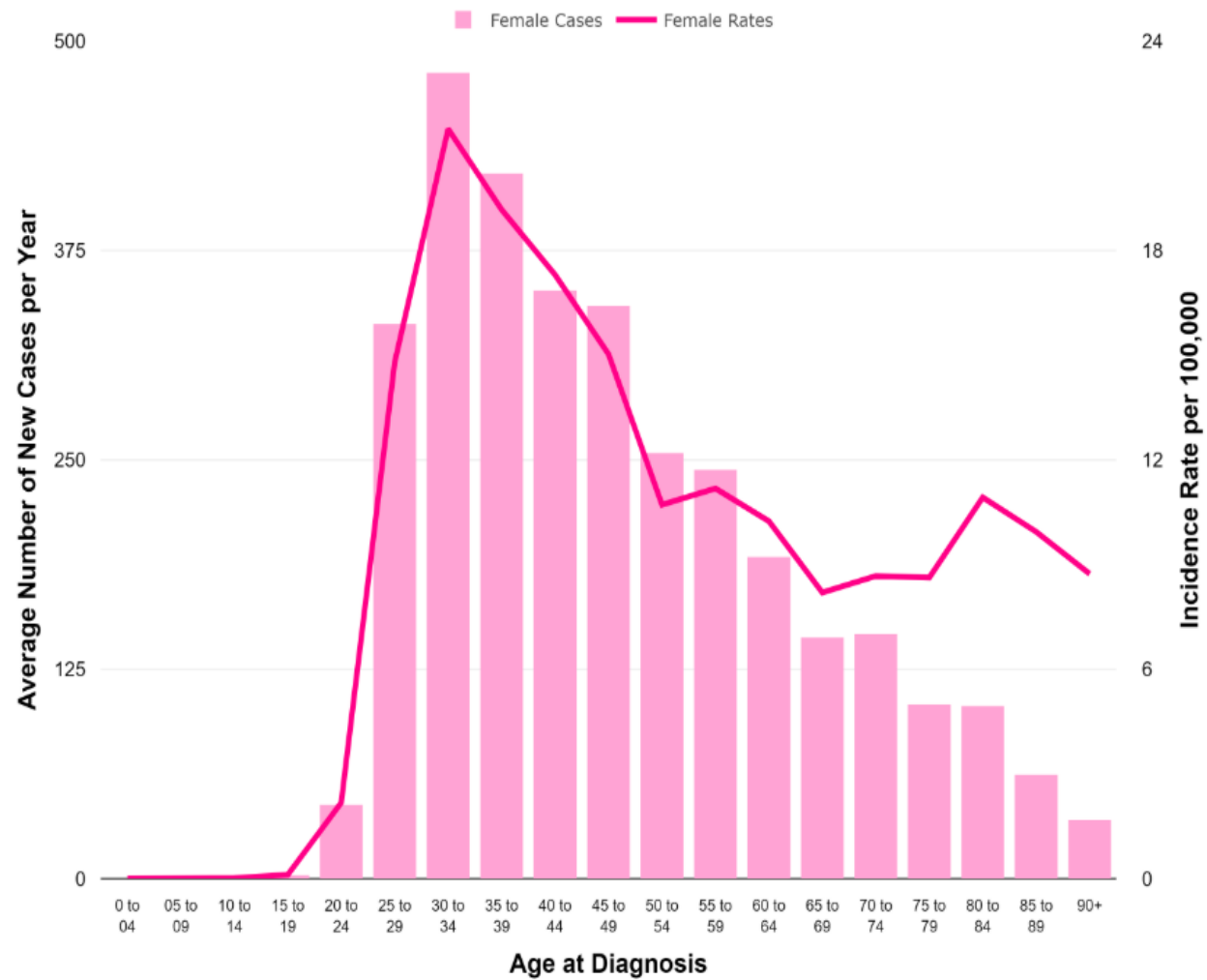
2024, 2023: Deze cijfers betreffen voorlopige gegevens.

Bron: NKR

Gewijzigd op: 27 januari 2025

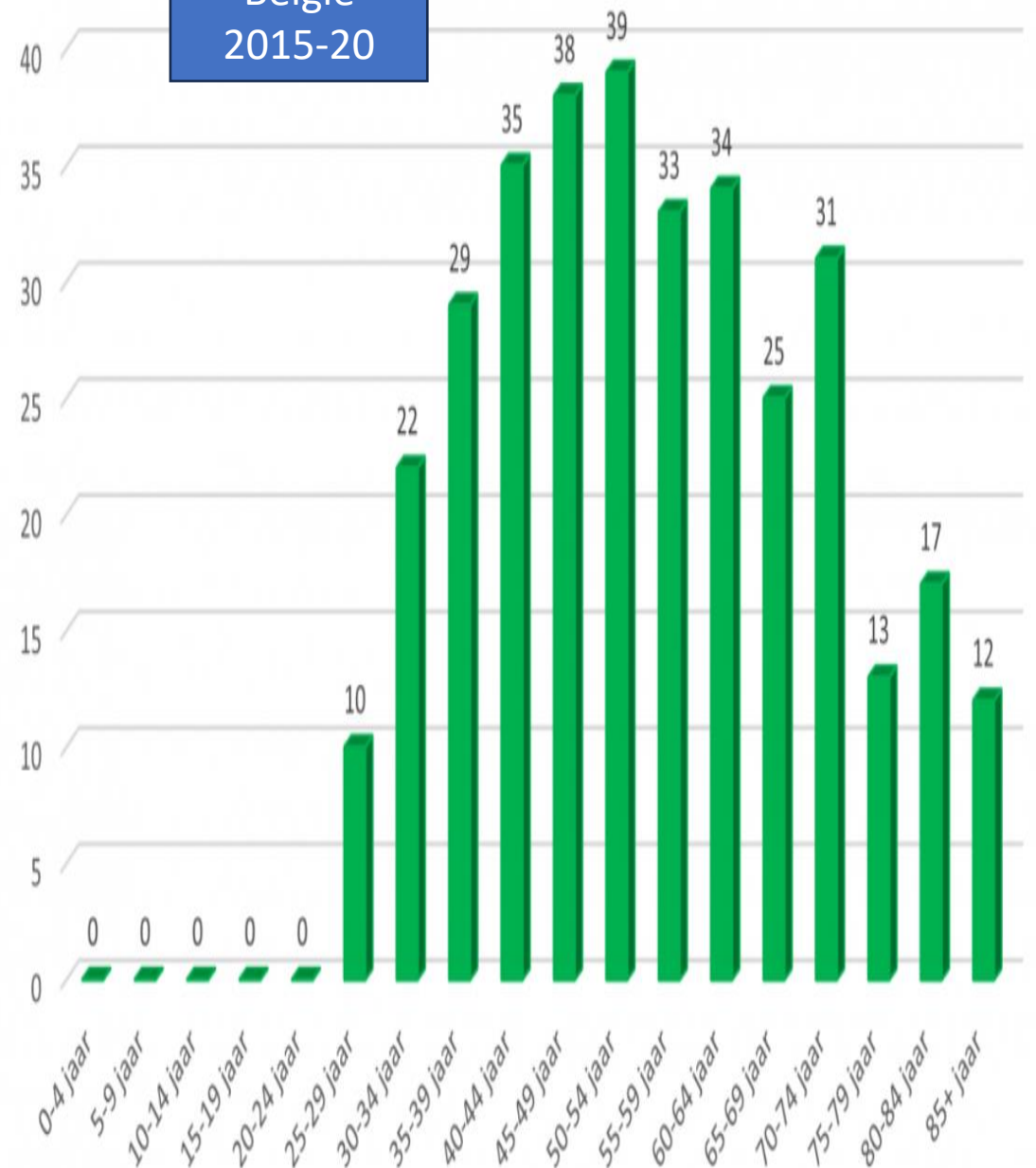
UK

Cervical Cancer (C53), Average Number of New Cases per Year and Age-Specific Incidence Rates per 100,000 Female Population, UK, 2017-2019

Belgie
2015-20

Incidence Rate per 100,000

Colposcopie:

Onderscheiden van nl CX en CIN/carcinoma

Sensitiviteit: 86%

Specificiteit 30%

Onderscheiden van nl CX/cin 1 van Cin 2-3/carcinoma

Sensitiviteit: 61%

Specificiteit: 94 %

nieuwe CX screening

Volgens de RIZIV/INAMI-nomenclatuur stappen alle verzekerden van 30 tot 64 jaar drie jaar na de laatste terugbetaalde test voor baarmoederhalskankerscreening in het nieuwe systeem. Ze hebben dan recht op een terugbetaalde HPV-test, die vanaf dat moment om de vijf jaar wordt herhaald.

Hoewel de nomenclatuur een HPV-test toestaat voor elke vrouw van 30-64 jaar na 3 jaar, ongeacht de vorige test (cytologie of HPV), willen de experts rekening houden met eerdere HPV-testresultaten. **Dit betekent dat vrouwen met een eerder negatief reflex-HPV-testresultaat of een niet-terugbetaald negatief HPV-testresultaat (en normale cytologie) pas voor de volgende screeningsronde na 5 jaar geadviseerd moeten worden.**

HPVtesting

Vanaf 1 januari 2025 is er ook een extra nomenclatuurcode voor de afname van de wisser bij symptomen of hoogrisicogroepen naast de twee bestaande codes voor screening en opvolging. Deze kan u in onderstaande tabel terugvinden of op de [website van het RIZIV](#). [¶]

1	Screening	114030-114041
2	Follow-up: diagnostisch/therapeutisch	114170-114181
3	NIEUW: klinisch/diagnostisch + risicogroepen	114192-114203

Indien er wordt getest buiten het reguliere testschema, bv. bij symptomen, bij hoogrisicogroepen of bij tijdelijk hoog risico, dan moet de voorschrijvende arts een [notificatieformulier](#) [¶] bezorgen aan de verzekeringsinstelling van de verzekerde.

114192

KLINISCH/DIAGNOSTISCH

Pseudocode	Indicatie	Indicatie aanvinken	Nomenclatuurcode waarvan het gebruik wordt gemeld
553696-553700	Postmenopauzaal bloedverlies		553674 - 553685 591835 - 591846
553711-553722	Abnormaal therapieresistent uterien bloedverlies		553674 - 553685 591835 - 591846
553733-553744	Onverklaard postcoïtaal bloedverlies		553674 - 553685 591835 - 591846

In het kader van de geattesteerde klinische episode wordt het recht op terugbetaling van één HPV-test en één cytologie-onderzoek toegestaan.

Pseudocode	Indicatie	Indicatie aanvinken	Nomenclatuurcode waarvan het gebruik wordt gemeld
553755-553766	Immuungecompromitteerde patiënten ¹		553674 - 553685 591835 - 591846
553770-553781	DES – slachtoffers		553674 - 553685 591835 - 591846
553792-553803	Adenocarcinoma in situ		553674 - 553685 591835 - 591846

Eénmalige melding met terugbetaling van HPV-testen en cytologische onderzoeken zolang er sprake is van een hoog risico rekening houdend met de wetenschappelijke richtlijnen.

¹ HIV positieve personen, na orgaantransplantatie, na allogenetische stamceltransplantatie, systemische lupus erythematosus, congenitale primaire immuundeficiëntie, patiënten onder immuunsuppressieve behandeling voor:

- inflammatoire darmaandoeningen
- reumatologische aandoeningen
- sarcoidosis
- neuromyelitis optica

Crohn /colitis ulcerosa en soms bij IBD !

Idem voor al
corticosteroïden

21-29: jaarlijks
cytologie
30-64: HPV elke 3
jaar

Stofnaam	Merknaam	Generiek (zonder merknaam)
azathioprine	Azafalk®	Azathioprine
	Imuran®	
ciclosporine	Neoral®	Ciclosporine
tacrolimus	Sandimmune®	Tacrolimus
mercaptopurine	Puri-Nethol®	Mercaptopurine
	Xaluprine®	
methotrexate	Emthexate®	Methotrexate
	Metobject®	
	Iedertrexate®	
tioguanine	Thiosix®	Tioguanine
Nieuwe generatie immunosuppressivum		
ozanimod	Zeposia®	
Nieuwe generatie immunosuppressiva - small molecule medicijnen - JAK-remmers		
tofacitinib	Xeljanz®	
figotinib	Jyseleca®	
upadacitinib	Rinvoq®	

114192

TIJDELIJK HOOG RISICO

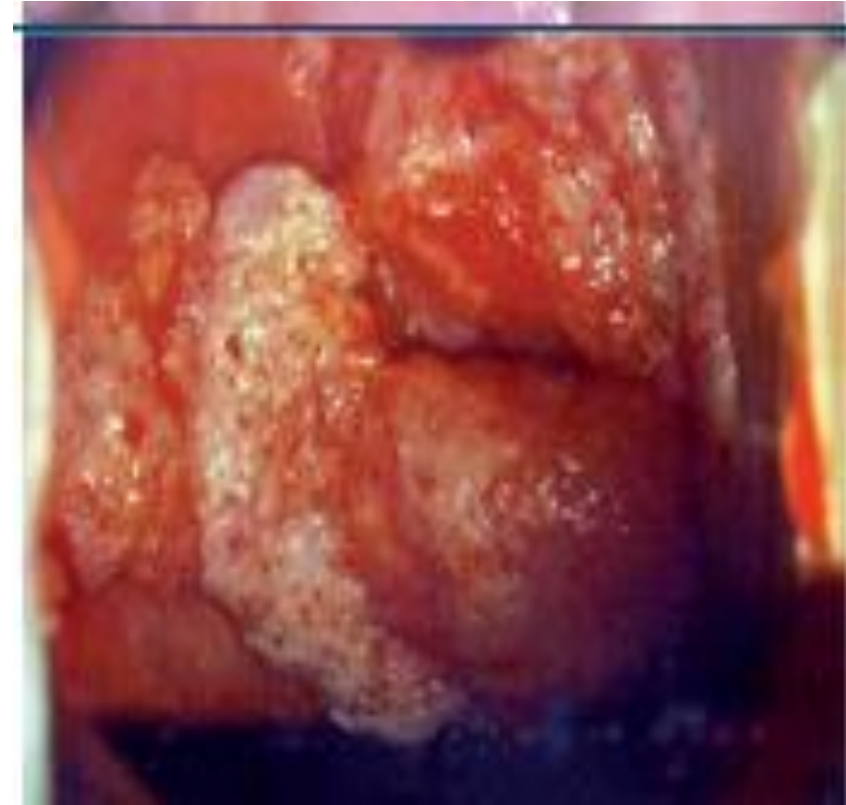
Pseudocode	Indicatie	Indicatie aanvinken	Nomenclatuurcode waarvan het gebruik wordt gemeld
553814-553825	Tijdelijk hoog risico (diagnostische of therapeutische opvolging)		553652 – 553663 591813 - 591824

Eénmalige melding met terugbetaling van opvolgtesten (HPV en cytologie) tweemaal per kalenderjaar zolang een striktere opvolging dan éénmaal per kalenderjaar medisch noodzakelijk sprake is.

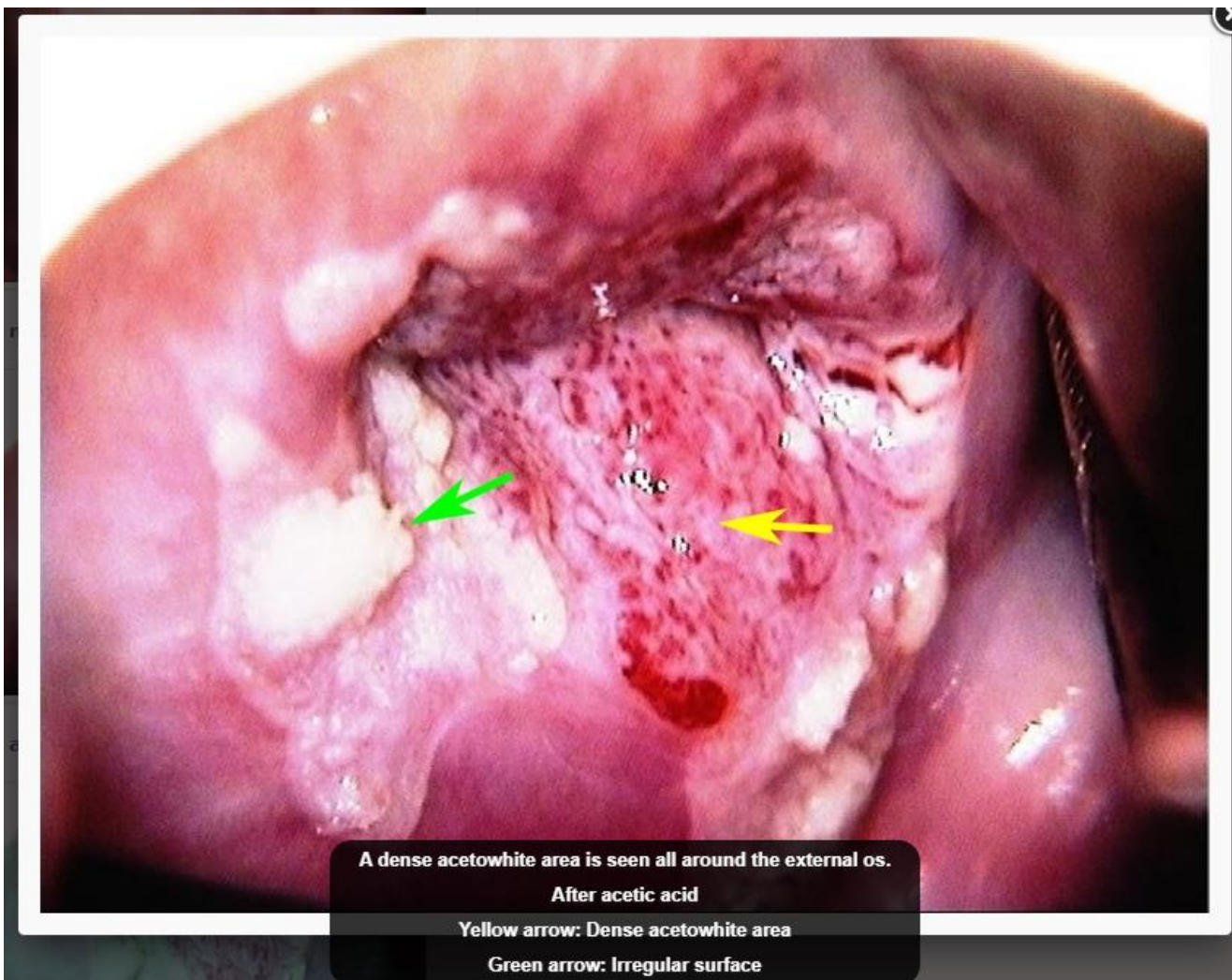
Postconisatie/ post Cxneo
bij RT

Maar ook HSIL opvolging

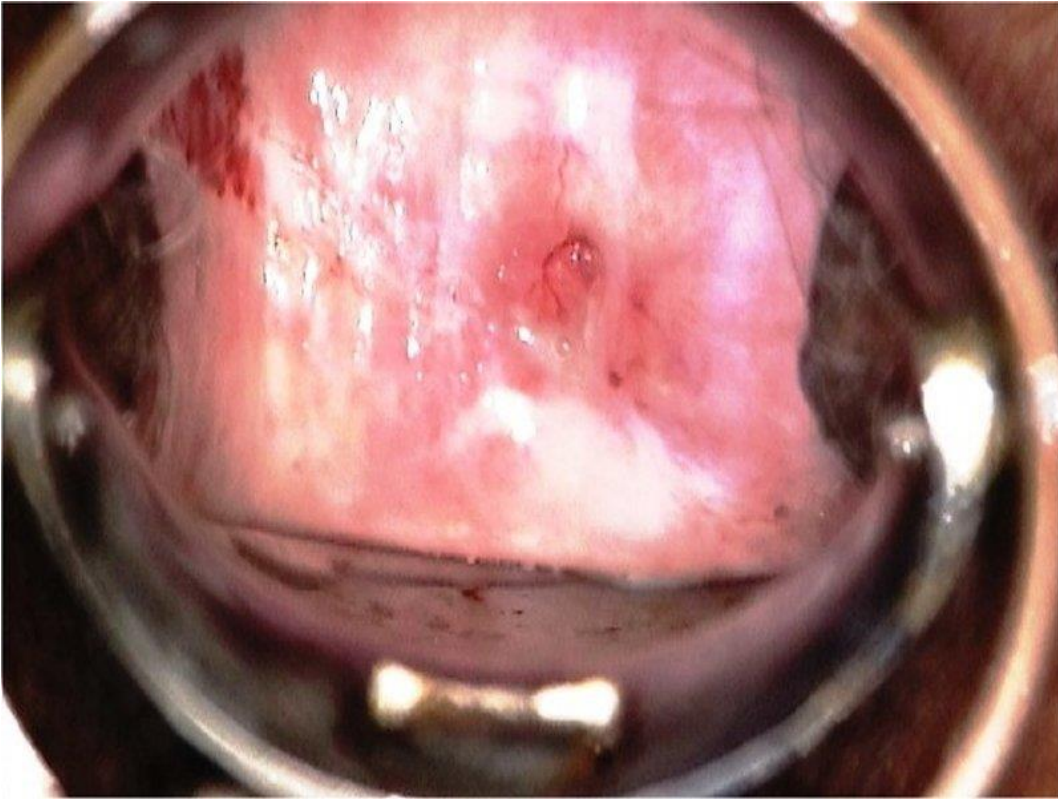
Enkele beeldjes

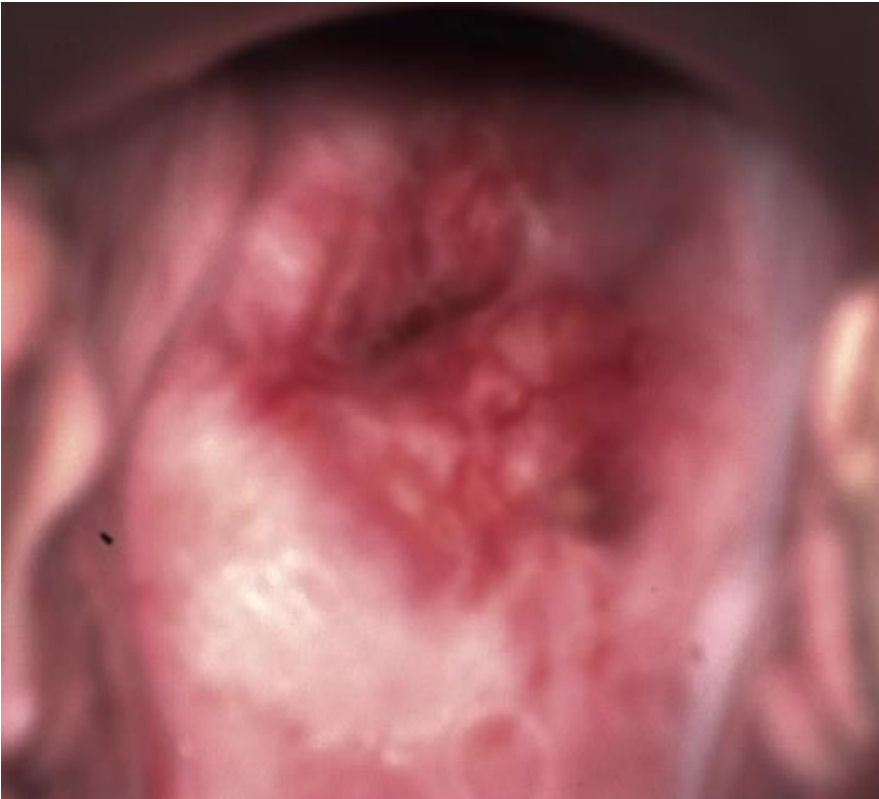
Endocervicaal CA

30-64 jaar	HPV-test	Om de 5 kalenderjaren	hrHPV niet-16/18 pos. -> reflex cytologie HPV16/18 pos. -> reflex cytologie + colposcopie	Resultaat NILM*** -> herhaal HPV-test

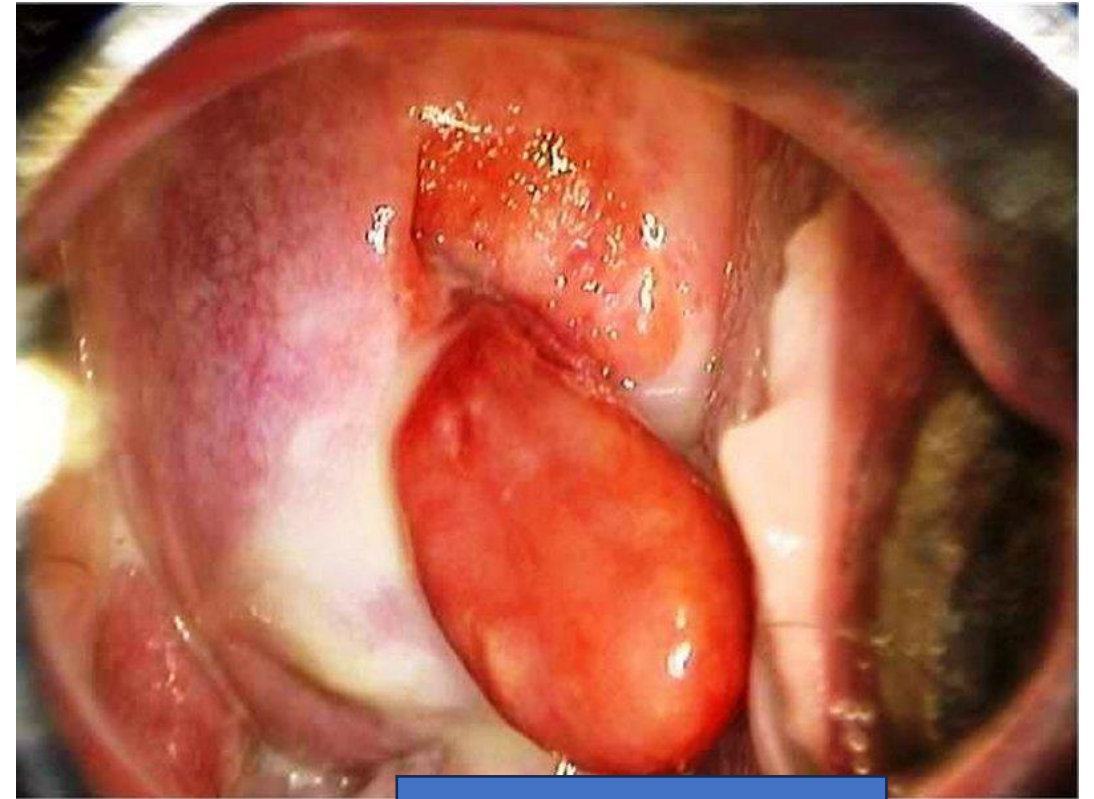
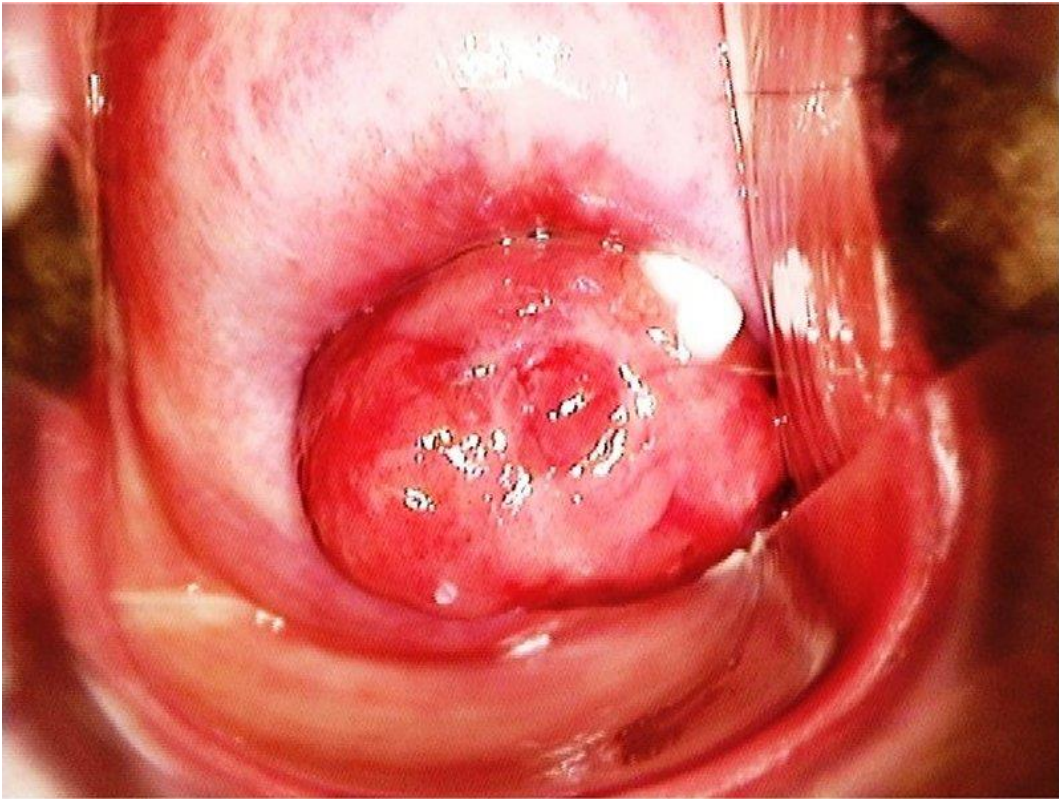

Casus VSA 2/25

- 66j
- 2017 borstca re
 ,TESN,chemo, RT, letrozole
- 2023 borstca li TESH,RT,
 tam
- Routine pap, nl CX: AGC,
 HPV neg, voorstel pap na
 12mnd
- Gezien tam inname toch
 hysc
- Endocervicaal poliep:

Zeldzaam voorbeeld van CIN3 enkel in poliep

Normale poliep

Goed om weten

Papcytologie bij iemand met Cxneo zal HPV pos zijn maar cytologisch 50% van de gevallen normaal terugkomen !!, wat je ziet is zeer belangrijk op dat moment !

Zorg voor kwalitatieve afname: elke afname voor HPV ook evtl als cytologie gebruikt kan worden!!

Correcte afname voor cytologie >> HPV

Bij minste twijfel gebruik diagnostische codes en doe een staal afname !!

- 114170 1x jaar zonder notificatie

- 114192 met notificatie

Sterilisatie vrouw

Permanent contraception failure rates compared with long-acting reversible contraceptives

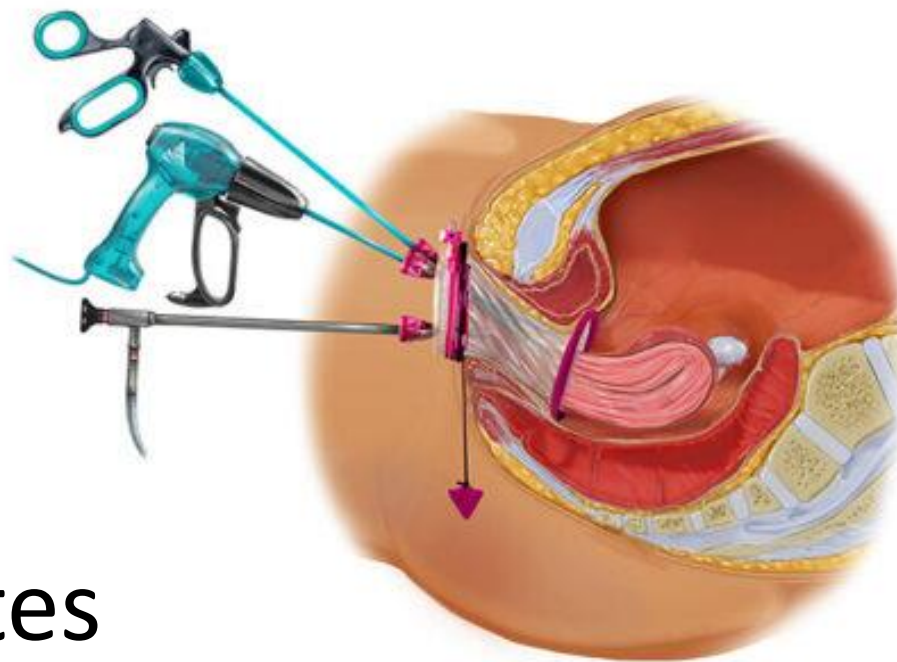
Contraceptive method	Pregnancies per 1000 procedures (follow-up interval in years)		
	1 to 2 years	3 to 5 years	7 to 12 years
Female permanent contraception			
Postpartum permanent contraception			
Postpartum partial salpingectomy	1.2 (1)	6.3 (5)	7.5 (10)
Postpartum titanium clips (Filshie clips)	17 (2)	–	–
Interval permanent contraception			
Interval partial salpingectomy	7.3 (1)	15.1 (5)	20.1 (10)
Interval titanium clips (Filshie clips)	4 (2)	–	–
Silicone rubber band (Falope Ring)	3 (1 to 2)	10 (5)	17.7 (10)
Electrosurgery	–	3.2* (5)	–
Male permanent contraception			
Vasectomy	1.5 (2)	–	–
LARC			
LNG IUD 52/8 (Mirena [¶] /Liletta ^Δ)	2 (1)	15 (5)	14 (8)
LNG IUD 19.5/5 (Kyleena) [§]	2 (1)	15 (5)	–
LNG IUD 13.5/3 (Skyla) [¥]	4 (1)	9 (3)	–
TCu380A copper IUD (Paragard)	8 (1)	–	14 (7); 22 (12)
Etonogestrel implant (Nexplanon)	0.5 (1)	4 (3); 6 (5)	–

1/200 ooit

1/700

1.5% 1/70
1.5%

bilaterale salpingectomie: 50% reductie in risico op OVCA

vNotes

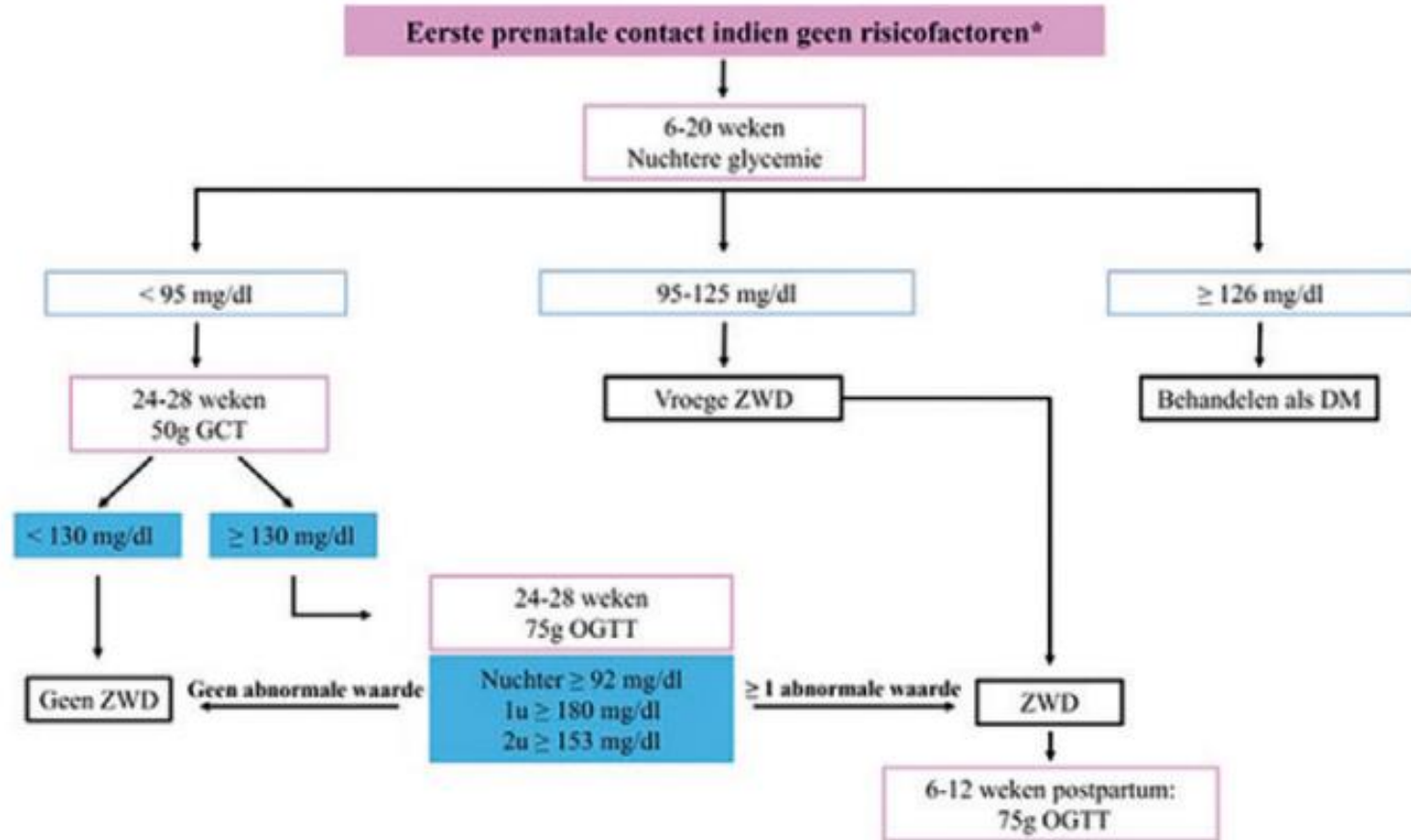
Zwangerschapsdiabetes: nieuwe screening

Randomisatie na
vroeg
screening
ZWDM in begin
van zw ts
afwachten en
behandelen op
28wk of direct
behandelen

Outcome	Immediate Treatment (N = 400)	Control (N = 393)	Adjusted Treatment Effect Difference in Value (95% CI)	Relative Risk (95% CI)
Components of Primary Adverse Neonatal Outcome				
Preterm birth — no./total no. (%)‡	28/377 (7.4)	31/369 (8.4)	−1 (−4 to 2)	0.89
Birth weight ≥4500 g — no./total no. (%)	2/377 (0.5)	6/369 (1.6)	NR	
Birth trauma — no./total no. (%)§	3/374 (0.8)	5/367 (1.4)	−0.4 (−1 to 0.2)	0.59
Neonatal respiratory distress — no./total no. (%)	37/376 (9.8)	62/365 (17.0)	−7 (−12 to −3)	0.57
Phototherapy — no./total no. (%)	44/374 (11.8)	42/358 (11.7)	0 (−1 to 1)	0.99
Stillbirth or neonatal death — no./total no. (%)	3/378 (0.8)	2/370 (0.5)	NR	
Shoulder dystocia — no./total no. (%)	11/374 (2.9)	11/367 (3.0)	−1 (−2 to 1)	0.77
Other maternal outcomes¶				
Emergency cesarean delivery — no./total no. (%)	71/377 (18.8)	74/368 (20.1)	1 (−4 to 5)	1.04
Elective cesarean delivery — no./total no. (%)	73/377 (19.4)	72/368 (19.6)	−0.5 (−6 to 5)	0.98
Preeclampsia — no./total no. (%)	13/378 (3.4)	9/371 (2.4)	1 (−0 to 2)	1.32
Gestational hypertension — no./total no. (%)	32/378 (8.5)	30/372 (8.1)	0.2 (−1 to 1)	1.03
Maternal blood pressure at admission to birth unit — mm Hg				
Systolic	121±15	121±14	1.0 (−1.0 to 2.9)	
Diastolic	75±10	75±10	0.5 (−1.1 to 2.1)	
Other Neonatal outcomes**				
Female sex — no./total no. (%)	179/377 (47.5)	180/368 (48.9)		
Weeks of gestation at birth	38.2±1.8	38.3±2.0	−0.1 (−0.3 to 0.2)	
Median birth-weight percentile (IQR)††	52 (27 to 81)	55 (30 to 85)	−3.0 (−7.9 to 0.1)	
Median Apgar score (IQR)				
At 1 min	9 (9 to 9)	9 (8 to 9)	0.3 (0.1 to 0.5)	
At 5 min	9 (9 to 9)	9 (9 to 9)	0.1 (0.0 to 0.2)	
First heel-prick mean blood glucose at any time — mg/dl	56±18	56±20	−0.1 (−0.2 to 0.2)	
Length — cm	49.5±2.9	49.9±3.2	−0.3 (−0.6 to 0.0)	
Head circumference — cm	34.4±2.3	34.5±1.8	−0.1 (−0.5 to 0.3)	
Abdominal circumference — cm	31.6±3.1	31.8±2.7	−0.3 (−0.7 to 0.1)	
Admission to neonatal special care nursery or neonatal ICU — no./total no. (%)	92/376 (24.5)	101/368 (27.4)	−3 (−7 to 0)	0.9

* Plus-minus values are means $\pm$ SDs.
† Adjustment was made for age, prepregnancy body-mass index, ethnic group, current smoking, primigravidity, university degree qualification, and site. The adjusted differences in value and relative risks with respect to birth weight and stillbirth or neonatal death were not reported (NR) because they were not calculated owing to small numbers. “NA” in the “relative risk” column denotes NA because the variable is a continuous measure. The 95% confidence intervals for the other pregnancy outcomes have not been reported because of multiplicity and should not be used in place of hypothesis testing. For the outcomes that are reported as number/total number of participants, the difference in value with respect to the adjusted treatment effect is shown in percentage points. The difference in value and the relative risks with respect to the unadjusted treatment effects are provided in Table S11 in the Supplementary Appendix.
‡ Preterm birth was defined as less than 37 weeks’ gestation.
§ Birth trauma was defined according to the criteria of IADPSG¹⁶ together with subgaleal hematoma.

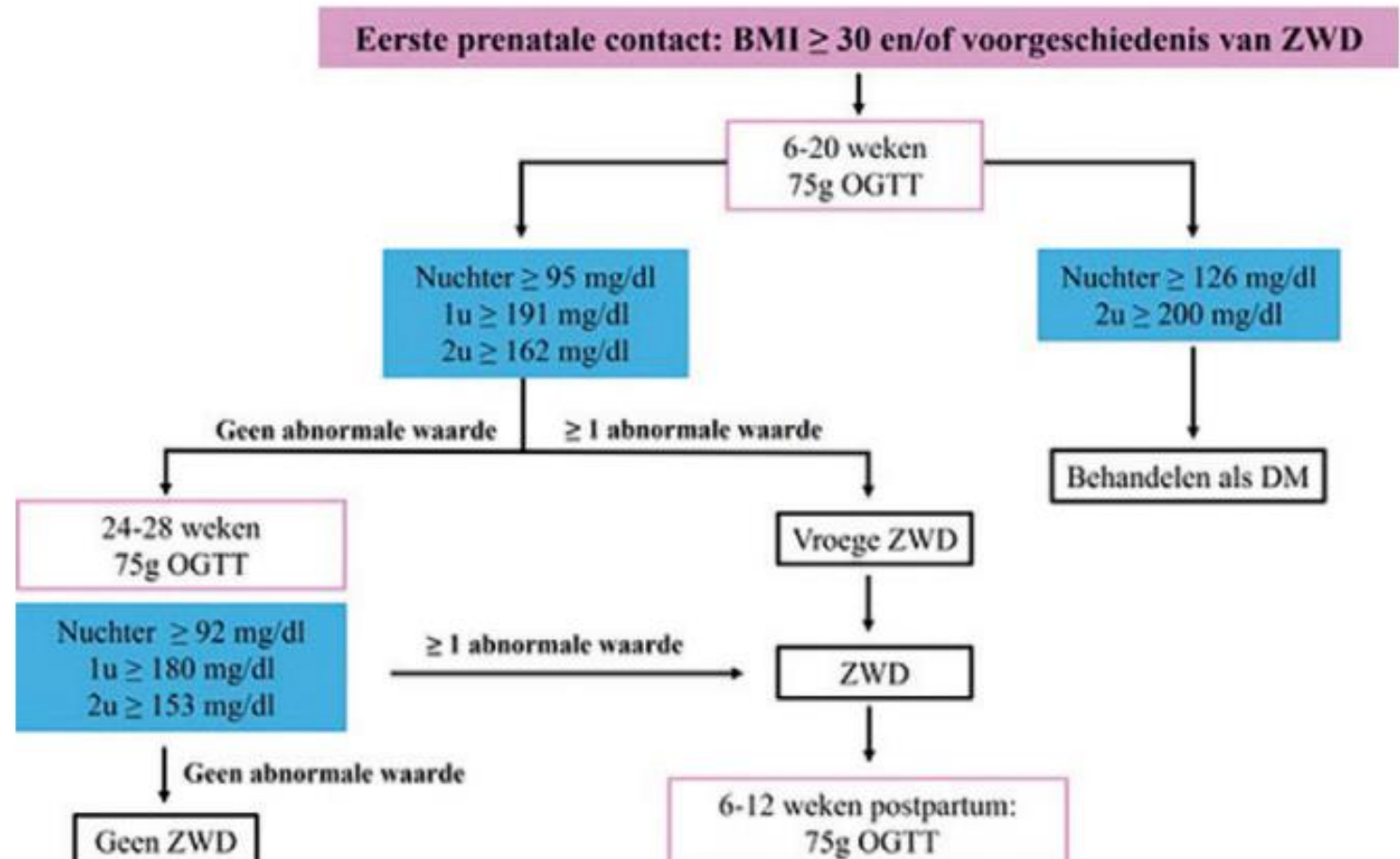
Nieuwe richtlijnen ZWDM screening

*Geen risicofactoren: als BMI < 30kg/m² en/of geen voorgeschiedenis van ZWD.

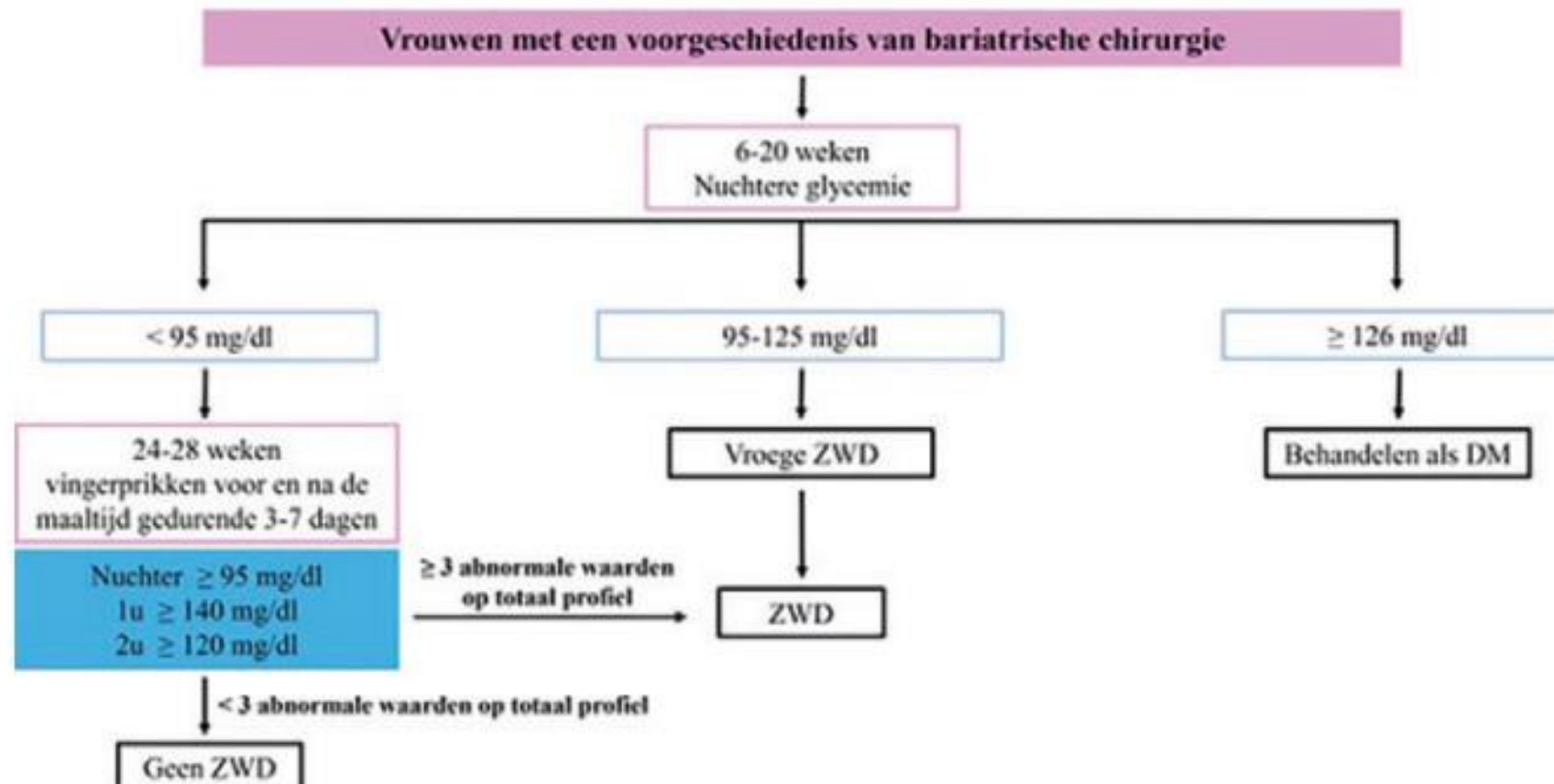
*Geen risicofactoren: als BMI < 30kg/m² en/of geen voorgeschiedenis van ZWD.

De consensus van 2024 over screening naar bestaande diabetes en zwangerschapsdiabetes bij vrouwen met BMI ≥ 30 en/of voorgeschiedenis van ZWD.

Figuur 3:

De consensus van 2024 over screening naar bestaande diabetes en zwangerschapsdiabetes bij vrouwen met een voorgeschiedenis van bariatrische chirurgie.

menopause

Wie behandelen

Non HST : wetenschap

Veoza

HST: voor- nadelen

Indicatie : osteoporosepreventie, cardioprotectie

Wie behandelen ?

Menopause

< 45j steeds behandelen: licht OAC in continu of driemaandelijks schema

45 -50j: best wel behandelen maar niet dwingend: lichte contraceptie pil

50 -55j (60) individueel bekijken

- *asymptomatische patienten: neen

- *symptomatisch: ja, producten titreren in overeenstemming met klachten en wensen van patiente

60j +: laat opstarten is geen goed idee en hoger risicoprofiel, VMS zelden de novo estrogeen tekort

Wat gebruiken en wat niet

- ! Rookstop, gewichtscontrole, alcoholinname beperken
- **Fyto- oestroegenen** : krachtige fyto's zijn 10 keer minder krachtig dan oestradiol (geen bewijs in klinisch studies van hun efficiëntie)= niet aanbevolen (idem voor zilverkaars),
- **Serelys** : 2 tabl slechts 1 observationele studie zonder randomisatie
- **SSRI**: matige reductie van VMS (25-70%) paroxetine 10 mg en eventueel opdrijven, effect na 2 wk reeds (venlafaxine iets minder effectief)
- Anti epileptica : Gabapentine : De aanbevolen dosering is als volgt: - Dag 1-3: 300mg eenmaal daags - Dag 4-6: 300mg tweemaal daags - Dag 7-28: 300mg driemaal daags

Wat gebruiken en wat niet

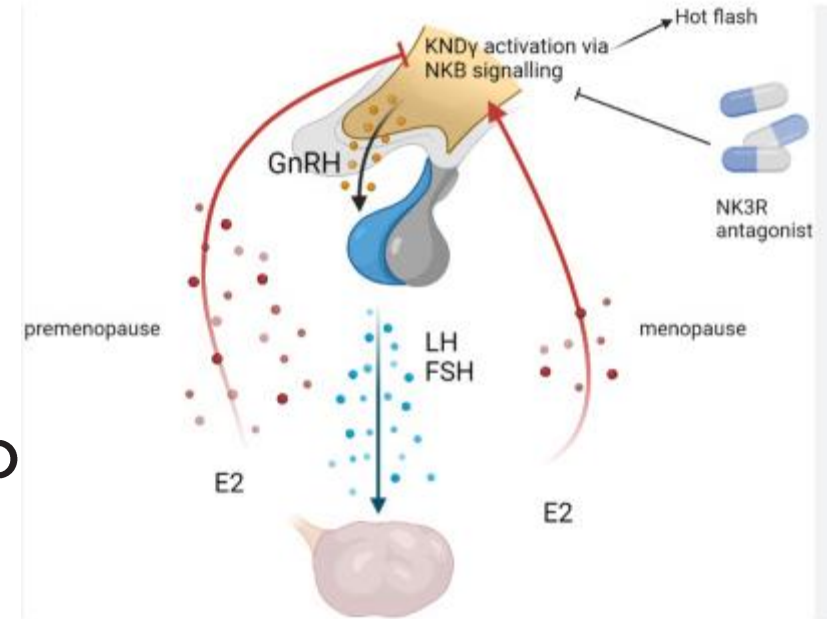
Clonidine (2x daags half of vol tabl 0,15mg): minder efficient dan fluoxetine

Oxybutynine: 15mg (3x5mg): 75% patiente had beterschap, maar droge mond is probleem bij 50 %

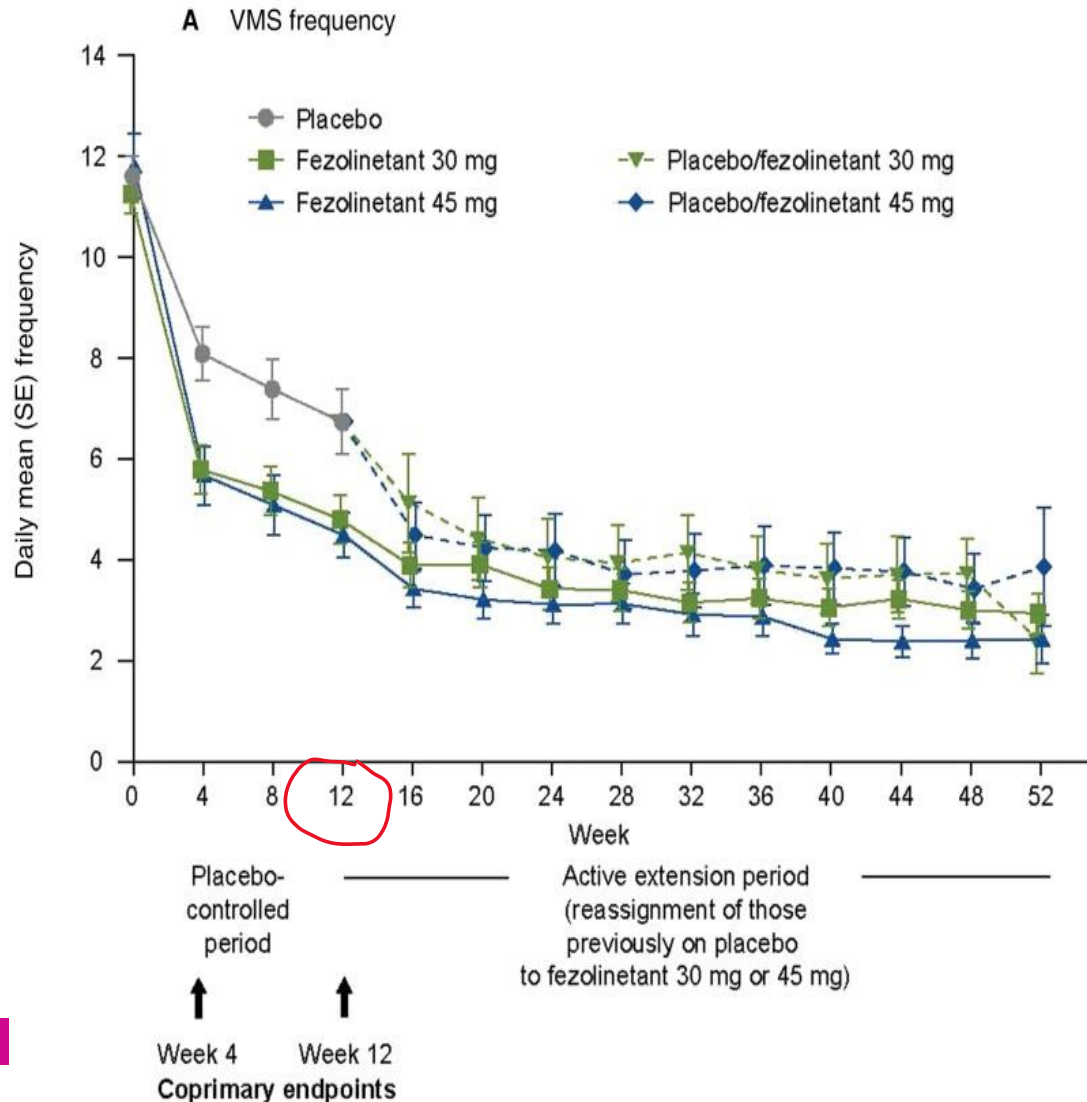
Nieuwe Veoza

Veozza: Fezolinetant

- Neurokinine-3 (NK3) receptor-antago
- Werkt in hypothalamus
- Dit reguleert het temperatuurcentrum, waardoor opvliegers verminderen.
- Dalend estrogeenniveau verhoogt neurokinine B systeem, overactivatie geeft vasodilatatie (vapeurs)
- Hormoonvrij
- **Bijwerkingen:** Over het algemeen mild, zoals hoofdpijn of misselijkheid.
- **VITA-7** Werkt soms al na enkele dagen, max effect binnen 4-12 wk

veoza

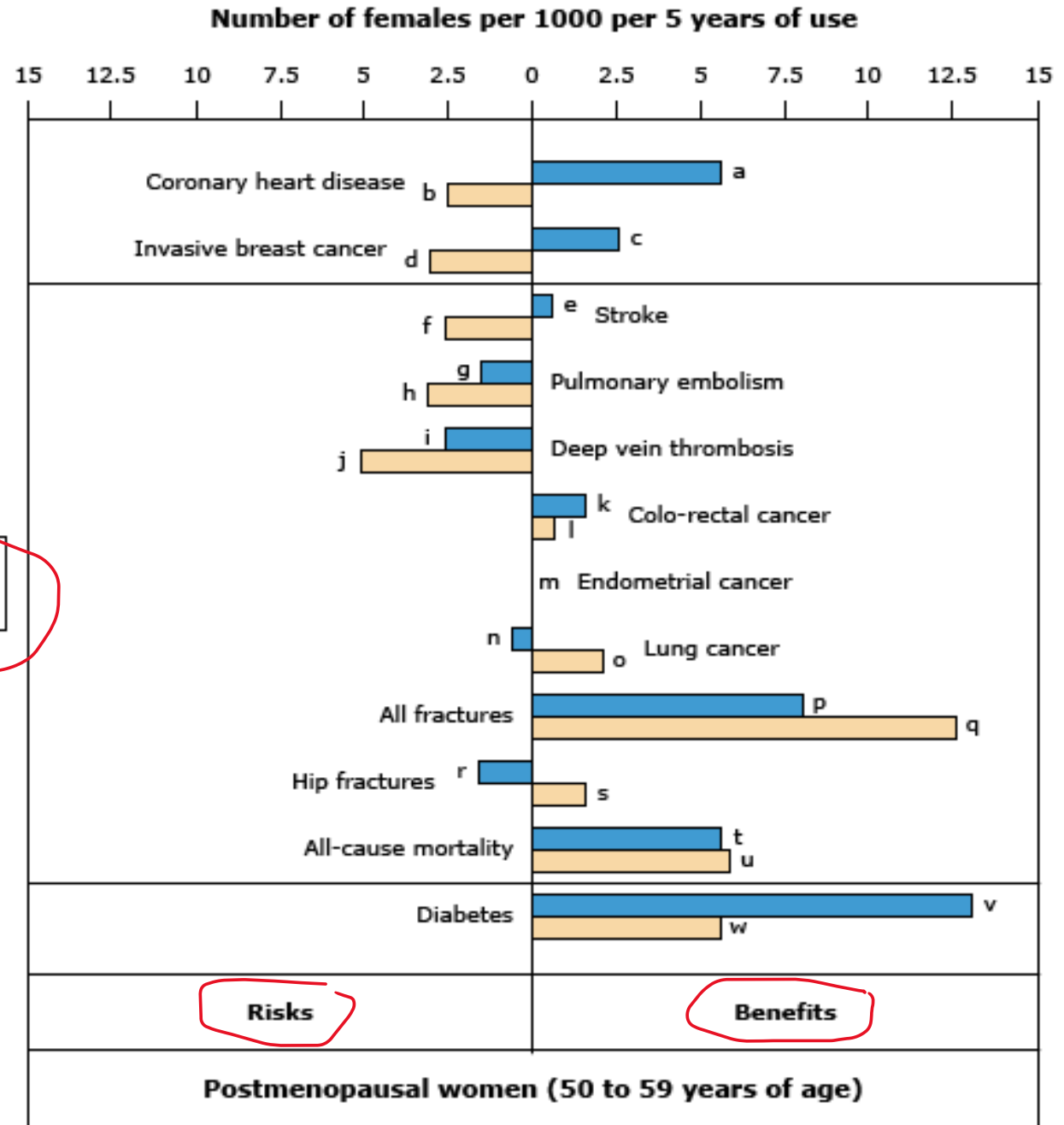
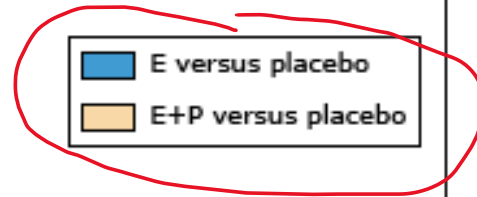

- Markt: 45mg 64,5 euro 28 tabl
- Recent veiligheidwaarschuwing voor leverproblemen (labo bij start en opvolgen in eerste 3 mnd) stop zo lft's 3-4x boven bovengrens
- = nicheprodukt voor onco patienten gezien neveneff

HST: wat

- Oestrogel 2 pompjes / progebel 100 mg avond
- Oestrogel alleen bij hysterectomie of hormoonspiraal
- Vrouwen die goed zijn met perorale medicatie dienen niet per se te switchen

risks/ benefits

Is er bij menopauzale vrouwen zonder VMS plaats voor HST ter preventie van osteoporotische fracturen?

Tabel 2:

Impact van HST op osteoporose in absolute risico met 95% betrouwbaarheidsinterval (5).

Situatie	Absolute risico (per 1.000 menopauzale vrouwen)
HST < 5 jaar ingenomen	15 minder (-17 tot -11)
HST 5 - 10 jaar ingenomen	18 minder (-20 tot -15)
> 5 jaar na het stoppen van HST	2 meer (-19 tot +27)

Is er bij menopauzale vrouwen zonder VMS plaats voor HST ter preventie van coronaire hartziekte?

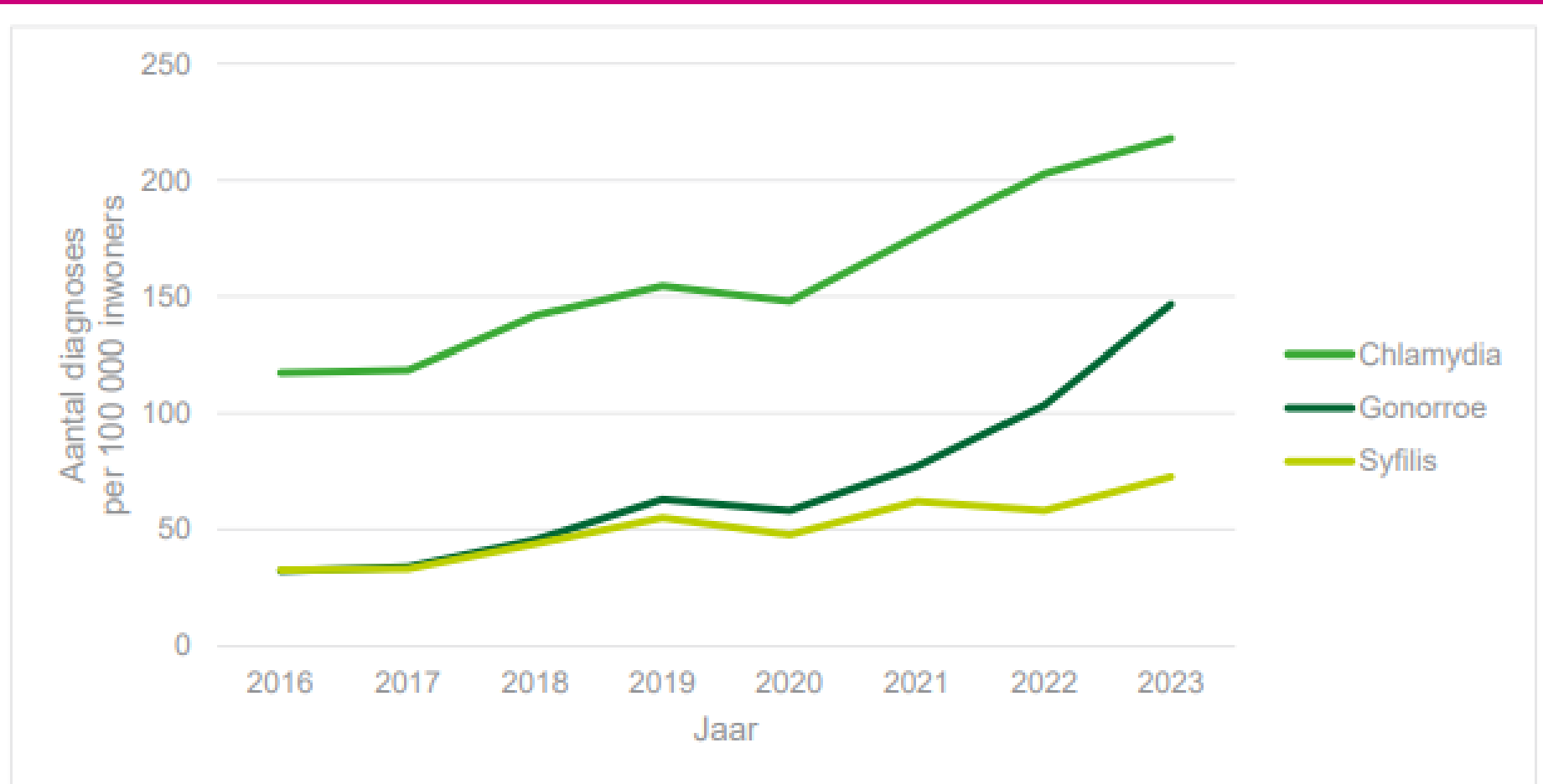
Tabel 3:

Impact van HST op coronaire hartziekte in absolute risico met 95% betrouwbaarheid-sinterval (5).

Situatie	Absolute risico (per 1.000 menopauzale vrouwen)
Primaire preventie (risico op overlijden door coronaire hartziekte)	1 minder (-4 tot +3)
Secundaire preventie (risico op overlijden door coronaire hartziekte)	Geen verschil (-10 tot +13)
HST gestart <10 jaar na menopauze	8 minder (-13 tot +0)
HST gestart >10 jaar na menopauze	3 meer (-2 tot +10)
Oestrogeen alleen	6 minder (-10 tot +1)
Oestrogeen met progestageen	5 meer (-3 tot +18)

Geen indicatie als preventie !

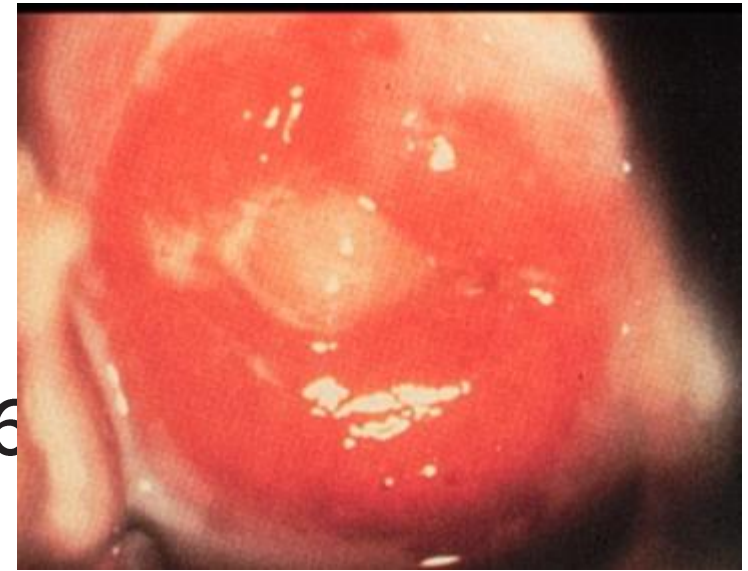
SOI's

Figuur 1 • Evolutie van het geschatte aantal diagnoses per 100 000 inwoners van chlamydia, gonorrhoe en syfilis, België, 2016-2023

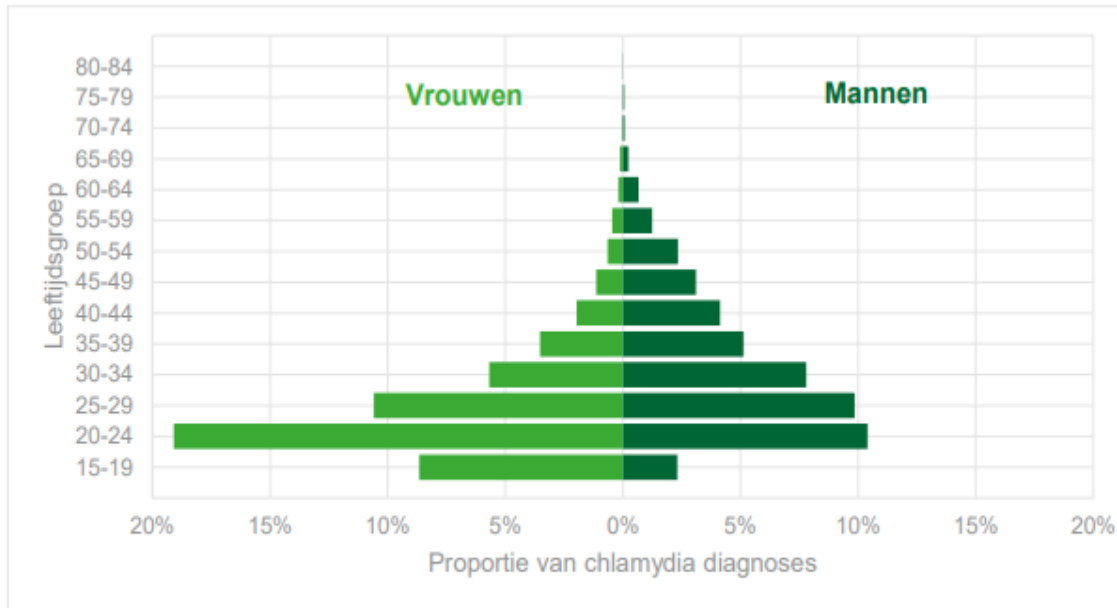
Bron : soi-peillaboratoria voor microbiologie – RIZIV-gegevens voor de soi-peillaboratoria

Chlamydia: 5% prevalentie bij 15-30j

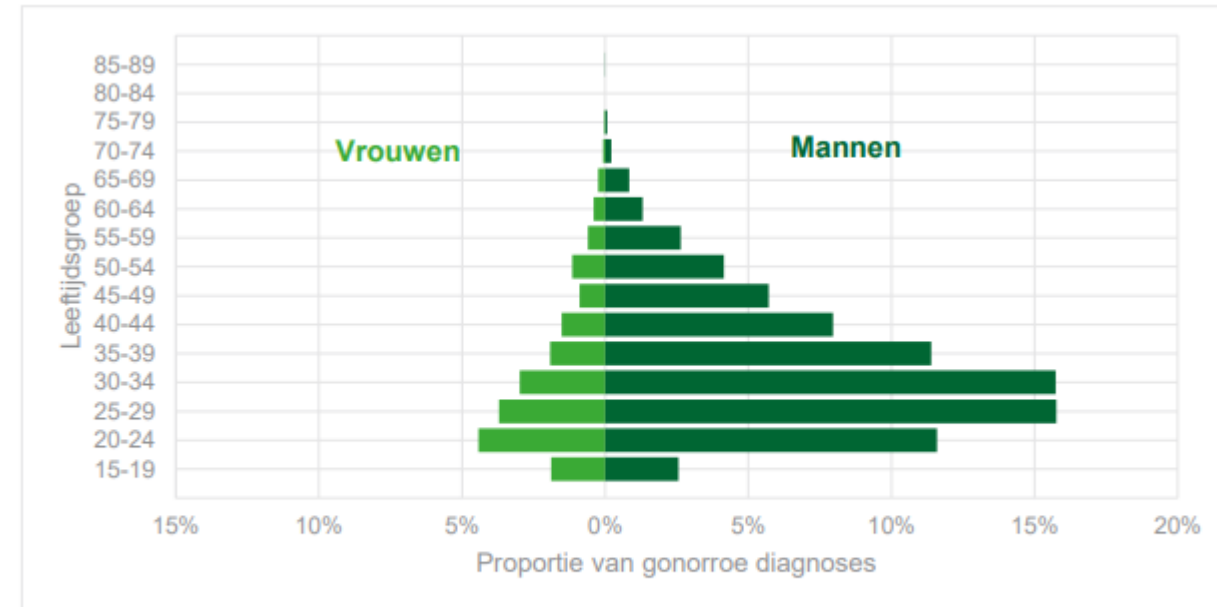
- Vrouw 70% asymtomatisch, man 50-60%
- 20% geneest vanzelf
- PID kan perfect pas na meerdere maanden optreden !
- Infertiliteit na PID : 8% na 1 PID, 18% na 2^e PID, 38 % na 3^e PID
- Screen sample:
  - endocervicale wisser,
  - vaginale wisser,
  - eerste straal urine (iets minder gevoelig),
  - geen midstream

Chlamydia 15-35j / Gonorree 20-50j

Figuur 7 • Proportionele verdeling van chlamydia diagnoses naar leeftijd en geslacht, België 2023

Bron: soi-peillaboratoria

Figuur 13 • Proportionele verdeling van gonorree diagnoses naar leeftijd en geslacht, België, 2023

Bron: soi-peillaboratoria

Partner steeds meebehandelen (niet wachten op PCR)
Recent contact PCR kan negatief zijn bij partner, detectie vooral pas na 2-4wk

R/ ongecompliceerd: 1gram azithromycine bij vrouw/ man
R/ rectale chlamydia bij MsM doxycycline 2*100mg /7dg (beter werking)

Controle test nadien ?

Ja, niet te snel persisterend CT in PCR in eerste 4-6 weken courant
Na 3-6mnd: vooral omdat risico op nieuwe infectie hoog is (25%)
binnen het jaar! (vooral andere sex partner 66%)

Chlamydia is hyperinfectious

Risk per seks act is 30-50% !!

Gonorrée 22%

Syphilis 10-30%

Gonorrée

70% asympt

Klachten zeer vergelijkbaar met CT, vaak iets meer vag verlies

Veel vaker MSM (lft 20-40j)

Vooral risicogroep, geen algemene screen dus

Staal: urethramond, endocervix, anaal

Best PCR + cultuur (antibiogram !)

Ceftriaxone resistentie vooral in dosis, 99% gevoelig maar
wel 500 a 1000 mg IM (ervoor levoflox resistentie (>50%))

Herpes

HSV (recurrente infecties 4x vaker HSV2 >> HSV1)

De visio diagnose (PCR enkel bij actieve blaasjes)

Geen serologie doen (>50% populatie is pos maar door koortsblazen en niet door genitale herpes)

Is spijtig genoeg ook besmettelijk zonder vesikels !

R/ aciclovir 5*200mg of 3*400mg 5-7dg of Valaciclovir 2x 500mg /7dg

Vaccin lopende

Syfilis

50% orale seks als etiologie

Vooral MSM, kliniek vrouwen zeldzaam

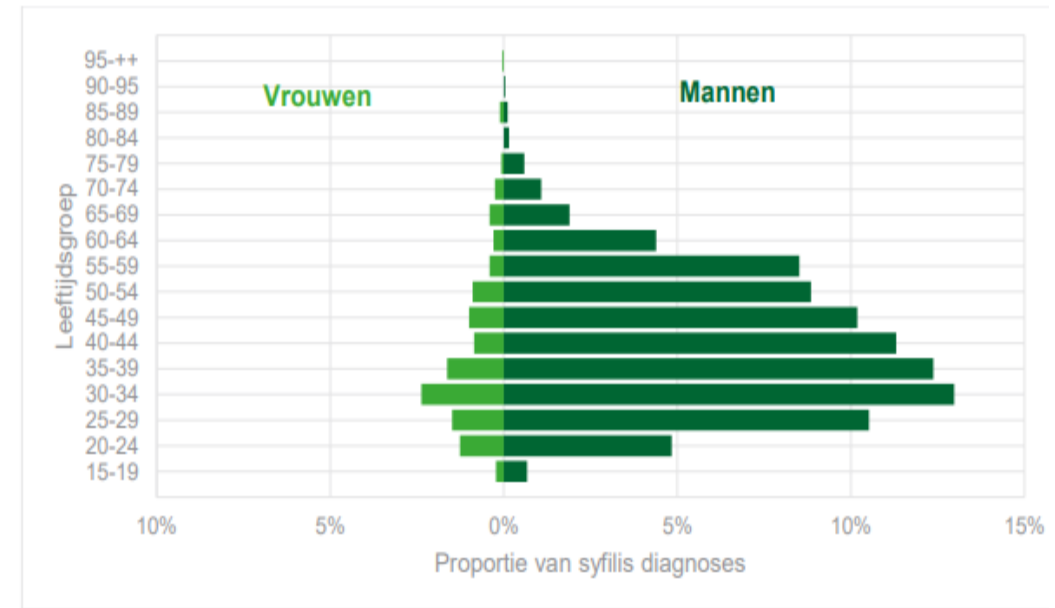
Test: titers VDRL; RPR om respons te meten, meestal bij behandeling
negativatie na 2j

TPHA levenslang pos ook na correcte behandeling

R/ 1 spuit 1,2 milj E Benzathinepeni IM in elke bil (tot 2,4) (allergie: doxy
200mg/14dg)

In ZW MIU ! (1/3 van de zwangerschappen met syfilis)

VITAZ
Screenen in zw !!

Figuur 21 • Proportionele verdeling van syfilis naar leeftijd en geslacht, België, 2023

Bron : soi-peillaboratoria

Mycoplasma genitalum

Prevalentie 1-2%

Meerderheid asymptomatisch

Kan wel cervicitis, PID, infertiliteit, vroeggeboorte geven (RR wel laag)

Veel co-infecties

35 % chlamydia

20 % gonorree

Testen ? KLINISCHE BETEKENIS ONZEKER meestal 'bystander'

CDC enkel testen zo PCR chlamydia en gonorree negatief

Eradicatie is moeilijk en vaak niet relevant

- >50 % Resistentie voor azithro en doxy
- Moxifloxacin 400mg /10dg

Geen hertest of cure doen

Trichomonas

Bimodaal piekleeftijd rond 20 j en rond 50j !

70% asympt

Acuut: Geur, purulente afscheiding..

PID

Eerder vaginitis

R/Flagyl 2gram single dose of 2x 500mg /7dg of Tiberal 1,5gr
1x

Plaatsing spiraal

“Echt middeleeuws en “traumatische ervaring”:
waarom moet een spiraaltje laten zetten zoveel
pijn doen?

© Getty Images

“Ergste pijn ooit”: waarom pijnbestrijding bij plaatsing spiraal weer op tafel ligt, behalve in Vlaanderen

Wie een spiraal laat plaatsen, krijgt doorgaans geen pijnbestrijding. In Nederland en de VS herbekijkt men die richtlijn nu, na kritiek op de pijnlijke procedure. Maar hoe zit dat in Vlaanderen? Waarom doet een spiraaltje steken soms zoveel pijn? En welke opties voor pijnbestrijding zijn er, ook al past niet elke gynaecoloog die toe? “Er zijn nog altijd dokters die vinden dat de pijn ‘erbij hoort’.”

Plaatsing spiraal

Bij nullipara: tijdens menses of 1 -2 uur vooraf 1-2 tabl cytotec

Vermijd plaatsing spiraal als 1^e gyn onderzoek !!

Preventief AB heeft geen zin

Voor nulli's bij voorkeur Kyleena (iets dunner om te plaatsen ipv Mirena)

Oppassen met acne en /of borstpijn zekere bij tieners goed onder OAC

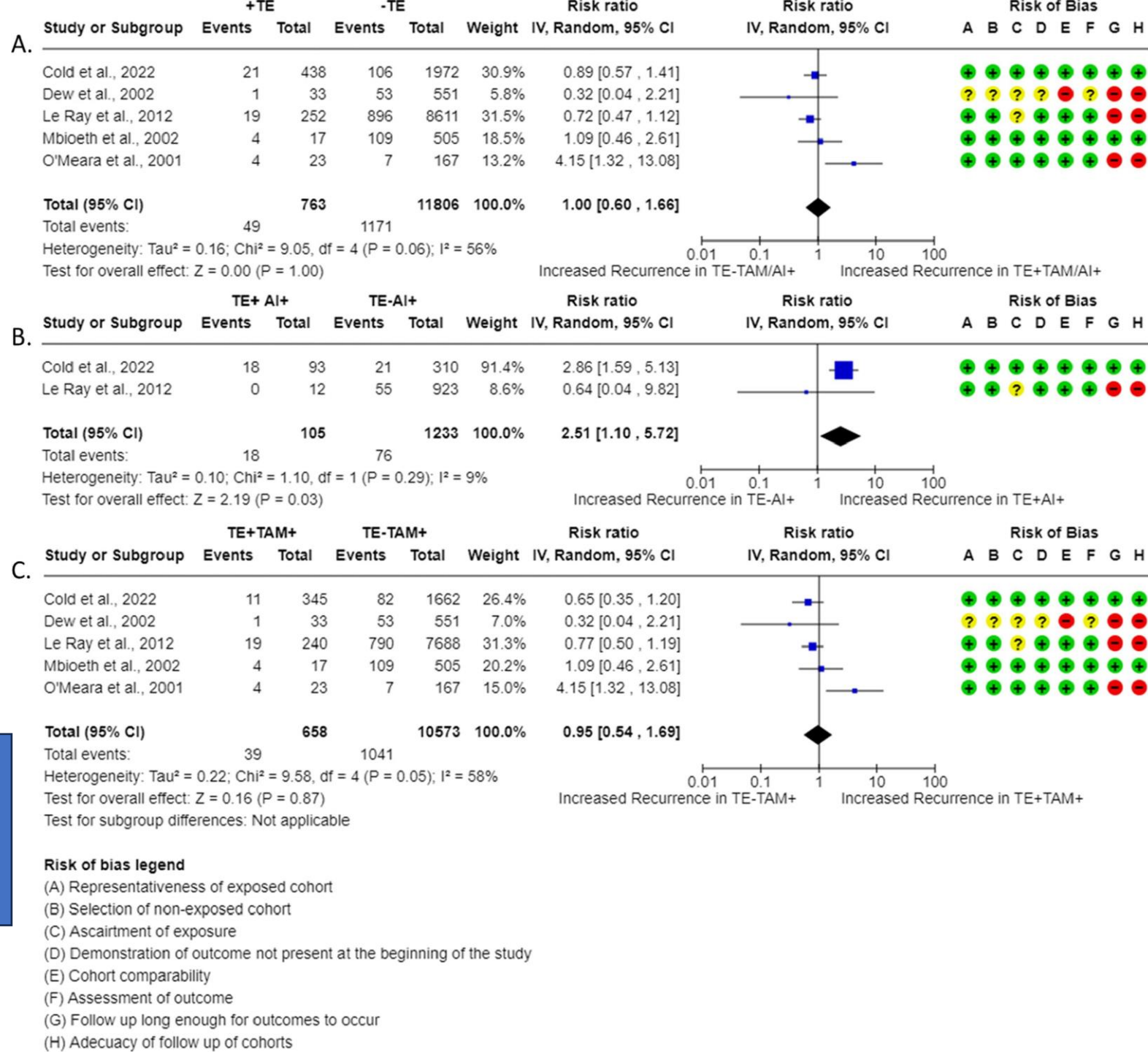
Mirena heeft officieel nu 8j werkingsduur

Pijnstiller evtl vooraf

Safety of topical estrogen therapy during adjuvant endocrine treatment among patients with breast cancer: A meta-analysis based expert panel discussion

Lokaal estrogenen met tamoxifen :ok

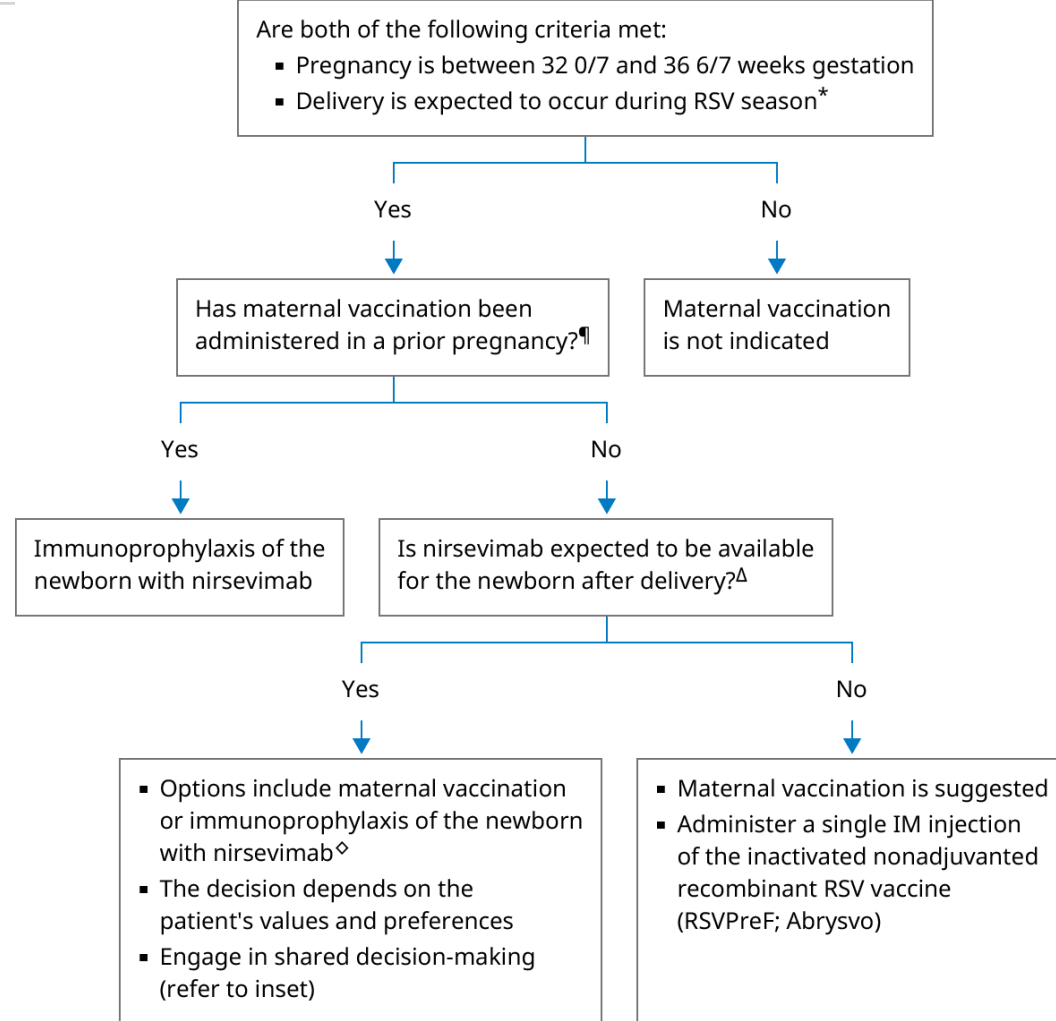
Lokaal estrogenen met AI: niet ok

RSV strategie:

Abrysvo: 186 euro

Beyfortus: 778 euro

Shared decision-making includes consideration of the following:

- Both options are safe and effective for reducing severe RSV infection of the newborn
- In most cases, it will not be possible to use both strategies◇
- Individuals who wish to avoid additional needle sticks for their newborn are likely to choose vaccination
- Individuals who place a high value on the possibility (albeit unproven) that nirsevimab may be more effective may choose nirsevimab
- Cost considerations; in general, maternal vaccination costs less than newborn immunoprophylaxis

Gynaecologische /verloskundige urgenties

EUZ

Torsie adnexe

PID

Acute menorrhagie

PP bleeding

eclampsie

EUZ

Positieve HCG test nodig

Buikpijn (50 %) en/of vaginaal bloedverlies (70%)

Pogesterone bij symptomen < 6,7 ng/ml niet viabel, > 20 normaal goed
HCG quasi verdubbelt elke 2 dagen ts 0 en 3000 bij goed evoluerende
zwangerschap.

Vanaf 1500 units HCG zou je via TV echo iets IU moeten zien.

MTX is goede optie zo stabiele patiente 1mg/kg (max 100mg) via
dagkliniek onco, vervelend dat ze nadien minstens 3mnd niet mogen
zwanger worden

Torsie adnexe

Pelvische pijn: 90% aanwezig, matig tot hevig, < 3 dagen

Bijna steeds massa te zien op echo, 90%

Dopplerflow nog vaak aanwezig ! 50%

Nausea, braken 50-70%

Koorts 10-20 % (eerder necrose reeds)

PID- TOA (tubaovarieel abces)

ziek patient, al of niet koorts

Gevoelige onderbuik bij bimanuele palpatie

Massa op echo: rond = abces ovarium, worstvormig is pyosalpinx

TOA biochemie quasi steeds CRP > 50 quasi steeds leucocytose

Zo niet snel beter 1-2dg na IV AB, vaak lapsc drainage nodig